

Catalunya Cristiana



Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLII | NÚM. 2190
2,90€ | 12 SETEMBRE 2021

Carne Escalés



L'Escoleta, la llar d'infants-escola bressol de Vallfogona de Ripollès, ocupa l'antiga rectoria del poble.

EDITORIAL I EN PRIMER PLA (P. 3 i 8-11)

Més vida per a les rectories

Una llar d'infants o lloguers socials per a famílies donen
un nou sentit a l'antiga casa dels rectors de petits pobles



Eua Guilanet

Nova temporada de
Ràdio Estel

P 24-27

Catalunya Cristiana



Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (52 NÚMEROS)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

☐ Edició paper 145€

☐ Edició digital 90€

☐ Edició en català

☐ Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

☐ Únic pagament per any

☐ Dos pagaments semestral

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

NOM COL-LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular



MN. MIQUEL RAMÓN
Director

El silenci de les rectories

Des de fa anys convivim amb el fenomen de la secularització. Constatem la davallada de la pràctica religiosa i assistim al trencament de la transmissió de la fe a les noves generacions. El discurs sobre Déu queda cada cop més difuminat en l'àmbit públic i ja es comenta que vivim en una societat post-cristiana.

L'empremta secularitzant té moltes conseqüències sobre la nostra vida. Avui volem posar l'accent en l'efecte que té sobre els nostres pobles i llogarrets. La davallada de vocacions al ministeri ordenat que experimentem des de fa dècades ha deixat buides moltes rectories. El problema més important és que aquests llocs ja no poden tenir la presència del sacerdot quotidianament, amb tot el que significa aquesta figura. Hi ha pobles que fa cinquanta anys tenien dos i tres misses diàries, i ara només se celebra l'eucaristia un o dos cops al mes.

Hi ha també un problema que no és pas menor; es tracta del manteniment i la conservació de la rectoria de tots aquests pobles on ja no viu el sacerdot. Són béns immobles que no poden quedar abandonats. Els bisbats cerquen solucions per poder afrontar aquesta dificultat. En ocasions la rectoria es lloga a una família, que hi viu a canvi de fer un mínim manteniment de

la casa. Normalment hi ha una part de l'habitatge que queda reservat com a sala de reunions o despatx parroquial, de manera que encara pot haver-hi un punt de trobada amb el prevere i la comunitat parroquial.

Algunes rectories s'han reconvertit en cases rurals i espais de lleure que faciliten el contacte amb la natura. És una oportunitat per contemplar la creació i gaudir de la bellesa de l'obra de Déu. Avui dia, a causa de l'acceleració a la qual ens sotmet la vida, hi ha un èxode de la ciutat al camp, que també es constata en peticions de viure temporalment o de forma indefinida a les rectories d'aquests pobles de la nostra geografia catalana.

Aquesta pràctica és una gran ajuda per a l'economia de les diòcesis, però no podem perdre de vista que només es tracta d'una solució parcial. El buit que deixa en un poble l'absència del prevere és quelcom difícil de suplir. És cert que la creació ens remet al Creador i que la natura és un lloc de trobada amb Déu. Però, també cal la seva presència en la Paraula de Déu proclamada i comentada, així com en la vida sacramental viscuda i celebrada. Llogar rectories és necessari; pregar i vetllar per una cultura de la vocació sacerdotal ho és encara més.

Contingut

- 03**
Editorial
- 05**
La setmana
- 06**
Opinió
- 08**
En primer pla
- 13**
Vida eclesial
- 23**
Opinió
- 24**
Reportatge
- 28**
Carta dominical
- 30**
Bíblia
- 32**
Litúrgia
- 34**
Espai lectors
- 35**
Cultura
- 46**
Agenda
- 47**
Des del carrer

L'impacte del Covid-19 sobre les persones cuidadores



PÀGINA 36-37



38
La Barcelona portuària de postguerra

L'església de Segur de Calafell s'erigeix en parròquia



PÀGINA 20

Els afganesos de Lesbos

PÀGINA 18-19



47 Georgina Belles, creadora de continguts a les xarxes

La setmana en tuits

JOSÉ ÁNGEL SAIZ MENESES
@ARZOBISPOSAIZ

Arquebisbe de Sevilla

Històrica entrevista de Carlos Herrera al papa Francesc a COPE sobre temes d'actualitat: salut del Papa, viatge a Hongria, sortida de l'Afganistan, reformes a l'Església, ecologia, la Xina, eutanàsia i avortament, sobiranisme, immigració, viatge a Espanya, i el seu costat més humà. L'enhorabona!

JORDI ARMADANS GIL
@JORDI_ARMADANS

Director de FundiPau

Més de 40.000 persones mortes o desaparegudes des de 2014, en alguna de les diverses rutes migratòries. Una de les indecències més escandaloses del nostre món a la qual ens anem acostumant, i insensibilitzant, cada cop més...

MERITXELL RUIZ
@RUIZISERN

Secretària general de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya

El nostre reconeixement i agraïment al P. Enric Puig després de 16 anys dedicats al servei de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya i de l'escola concertada catalana. N'hem fet el comiat a l'Escola Vedruna Àngels de Barcelona, escola del Raval amb un enorme compromís educatiu i social

PATRYCIA CENTENO
@POLITICAYMODA

Especialista en Comunicació Política

Es deia Najma, era youtuber i tenia 20 anys. Després de la presa de Kabul per part dels talibans, va pujar un vídeo acomiadant-se. Uns dies després, intentant arribar a l'aeroport per fugir, va ser assassinada per Estat Islàmic

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Eta per créixer

La nova temporada de Ràdio Estel comença el dilluns 13 de setembre. Marca l'inici d'una etapa de creixement, amb un equip humà molt més gran, nodrit de nous professionals que se sumen als qui ja hi treballaven fins ara. Complets i variats programes al matí, a la tarda i al vespre conviuran amb els butlletins i espais informatius, la música a la nit i la matinada i les estones diàries dedicades a la pregària i a l'espiritualitat, amb el Rosari (7 h), Laudes (7.30 h), Vespres i (18.45 h) i la Missa (19.15 h).

Aquest nou temps per créixer valora la importància de dues propostes diàries de temàtica social i religiosa, per informar, aprofundir i compartir moltes històries humanes. Són, d'una banda, el nou informatiu *Sense distància* (de dilluns a divendres a les 13.45 h i a les 18.30 h) i, de l'altra, el programa *Camins*, que s'emet els mateixos dies de 20 a 21 h. El tret de sortida a aquest cicle 2021-2022 ha estat un acte celebrat el 8 de setembre a la basílica de la Sagrada Família, on s'ha presentat un nou logotip inspirat en l'estrella de Maria del mateix temple d'Antoni Gaudí.

Zoom

EDUARD BRUFAU



L'aiguat del 1 de setembre passat al Montsià i al Baix Maestrat va acumular més de 200 litres per metre quadrat i van deixar nombroses destrosses a localitats com Alcanar o Vinaròs. No s'han de lamentar víctimes mortals, però en el moment de tancar aquesta edició les pèrdues econòmiques eren incalculables.

L'efemèride de la setmana

19 de setembre del 1991:

a Voltorno, als Alps italians, apareixen les restes de l'Home d'Ötzi, que va viure fa 3.300 anys.



DES DEL MONESTIR

JOSEP MIQUEL BAUSSET

Monjo de Montserrat

L'abat a la Regla de Sant Benet

Sant Benet, a la seva Regla, un text d'una gran saviesa i d'una més gran humanitat, ens presenta les grans línies que ajuden els monjos a ser deixebles de Jesús. Per això el pare dels monjos d'occident ens parla del silenci, l'obediència i la humilitat, la pregària i el treball, la correcció fraterna (que afavoreix la comunió dels germans) i la manera d'admetre els candidats. La Regla també ens mostra com ha de ser el prior, el majordom, els porters del monestir i l'abat.

Pel que fa a l'abat, Sant Benet defineix, en dos capítols de la Regla (el 2 i el 64), com ha de ser el pare de la comunitat. L'abat, que «ha d'acomplir amb fets el nom de superior» (2:1) i que «fa les vegades del Crist» (2:2), ha de mostrar «totes les coses bones i santes més aviat amb

fets que no pas de paraula» (2:12). A més, l'abat, que cal que «s'adapti a tothom» (2:32), ha «de ser més estimat que temut» (64:15) i no ha de fer mai «accepció de persones» (2:16), fins al punt que «si un esclau entra al monestir, que no li anteposin l'home lliure» (2:18).

Pel que fa a la seva elecció, la Regla estableix que ha de ser escollit abat «aquell que tota la comunitat s'hagi elegit de comú acord» (64:1), en un procés totalment democràtic. Tot i que Sant Benet també preveu una excepció: que l'abat sigui elegit per «una part de la comunitat amb més bon criteri» (64:1).

Sant Benet demana que l'elecció de l'abat es faci «tenint en compte el mèrit de vida i la saviesa de doctrina del qui hagi de ser constituït, encara que sigui l'últim per ordre

de comunitat» (64:2).

La Regla doncs estableix un procés democràtic en l'elecció de l'abat (sense pressions ni ingerències estranyes), sense campanya electoral ni candidats, per no caure en l'error dels apòstols Jaume i Joan, quan demanaren a Jesús de seure l'un a la seva dreta i l'altre a la seva esquerra en la seva glòria (Mc 10:36). I és que en el seu ministeri abacial, a l'abat «més li pertoca servir que manar» (64:8).

La Regla estableix un procés democràtic en l'elecció de l'abat, sense campanya electoral ni candidats

MAR PÉREZ

Doctora en Sagrada Escriptura



LA SAL DE LA TERRA

Rellegint l'escena de Getsemaní (Mc 14,32-42)

Jesús pateix, s'angoixa i prega a Getsemaní. L'evangelista Marc ens fa saber que la situació que viu Jesús és tan difícil que necessita companyia, necessita de la comunitat, perquè Jesús no és un heroi clàssic que sol i sense ajuda de ningú pugui dur a terme la terrible lluita amb el mal que li espera. Per això, Jesús demana als seus amics, a aquells que l'han acompanyat des de Galilea, que comparteixin amb ell aquests moments de sofriment.

Però l'escena descrita per Marc està plena de contrastos. Mentre Jesús pateix i prega, els seus deixebles s'han perdut. La comunitat que Marc presenta està formada per vuit deixebles que resten asseguts i lluny de Jesús; Judes, un dels seus seguidors estimats, que l'ha traït; i Pere, Jaume i Joan, als

quals ha demanat que estiguin a prop seu pregant amb ell i vetllant fins que l'arrestin, que s'adormen. Així era la comunitat de Jesús, i així són les nostres comunitats. Tantes vegades distretes de qui cal ser, de què cal fer, de a qui cal seguir. Cal ser com Jesús, i només com Jesús, l'únic mestre veritable, cal actuar com Jesús acollint tothom i cal seguir Jesús fins al Calvari, carregant la pròpia creu.

Conseqüentment, és necessari adonar-se que nosaltres, els seguidors de Jesús, no som millor que els

L'evangelista Marc ens fa saber que la situació que viu Jesús és tan difícil que necessita de la comunitat

altres. Alguns, com aquells vuit deixebles, van seguint la processó per rutina, per costum, per fer callar la consciència; altres, com Judes, estan enfadadíssims amb un Déu que ho deixa tot a les nostres mans, que es refia de nosaltres i, per tant, el maleeixen, el rebutgen i s'allunyen; i uns tercers, que encapçalen les comunitats, són febles, fràgils i, tot sovint, es desvien de l'autèntic seguiment amb grans errades o petits ensopecs. Però l'evangelista Marc també vol que ens fixem en Jesús a Getsemaní. Jesús s'angoixa i pateix la seva pròpia fragilitat humana. No s'amaga, no es mostra irrepreensible, sinó que ens ensenya que l'angoixa forma part de l'existència, que cal ser humils, perquè a l'hora de la veritat, moltes vegades, som com els deixebles de Getsemaní.

UN NOU LLINDAR

Forts enmig de la persecució

Avui més que mai,
necessitem aquesta
força que ve de dalt,
la «fortalesa»
que ens arriba com
a do de l'Esperit
promès per Jesús

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca



Déu vol que siguem forts enmig de les dificultats, ens convida a viure la fermesa de la fe i a deixar que es desenvolupi en la nostra vida el do espiritual de la fortalesa. Aquesta acció de l'Esperit Sant és descrita amb la paraula força, i es refereix a la fortalesa que el cristià té i experimenta especialment en moments de perill, de persecució o de desànim, en temps d'incomprensió, de crisi religiosa o afebliment espiritual. Encara més, però, quan ha de prendre una postura pública en defensa de la vida, de la dignitat humana, dels drets dels més febles marginats a la total indefensió. Avui més que mai, necessitem aquesta força que ve de dalt, la «fortalesa» que ens arriba com a do de l'Esperit promès per Jesús. No deixem de demanar-lo.

Ben segur que en un moment o altre de la nostra vida hem experimentat aquesta força que ve de Déu. Certament, hi haurà hagut ocasions en les quals no ens expliquem què ha passat, l'ànim que hem adquirit, la decisió que hem pres, el testimoni que hem donat, les paraules que hem pronunciat, la fe que hem proclamat, els motius d'esperança que ens han mogut, la caritat que se'ns ha contagiada. Reconèixer-ho no és cap mena d'orgull personal, sinó satisfacció creient, tot i que comporti dolor i patiment. El profeta Isaïes diu: «El Senyor Déu m'ha parlat a l'orella i jo no m'he resistit ni m'he fet enrere: he parat l'esquena als qui m'assotaven i les

galtes als qui m'arrencaven la barba; no he amagat la cara davant d'ofenses i escopinades» (Is 50,5-6). També Jesús així ho ha viscut i, com ell, moltes persones.

Aquest és el testimoni personal d'haver d'afrontar la persecució, la passió, el dolor físic i moral que ens sobrevé sense merèixer-ho. El profeta fa una valenta professió de fe quan, davant d'aquesta realitat, proclama: «El Senyor Déu m'ajuda: per això no em dono per vençut.» Aquesta és la fortalesa que experimenta Jesús a la creu, fins i tot en el moment extrem de sentir en la seva pròpia carn l'abandó de Déu i passar pel dur tràngol d'una mort ignominiosa. Aquesta fortalesa és la que veiem en els màrtirs de sempre i d'avui, homes i dones que són el signe més lluminós de Jesús per haver fet realitat en ells l'autèntica imatge del seu Mestre.

L'esperit de fortalesa assegura i dona consistència a la fidelitat de les decisions preses i les reconduïx segons allò que Déu vol. Des d'aquesta perspectiva podem entendre la raó de ser de certes formes de vida i opcions evangèliques radicals que, sense aquest do de l'Esperit del Senyor, serien inviables i resultarien incomprensibles. El seguiment de Jesús comporta una eficaç defensa de la vida i la dignitat de la persona i els seus drets, fins al punt d'esforçar-se al màxim perquè altres visquin, oferint la pròpia vida per amor. Per això és tan necessària la fortalesa que ve de l'Esperit.

Entrem a la casa del rector

L'antic habitatge del capellà és en molts
llogarrets rurals l'allotjament d'una família
que en paga un lloguer social



L'Escoleta, la llar d'infants-escola bressol de Vallfogona de Ripollès, es va fer a la casa que havia estat la rectoria del poble.

MARC TRULLS
«Intentem buscar solucions perquè les rectories continuïn sent de la parròquia, però per això cal mantenir-les en bon estat»

Despertem en una casa enmig de la natura, amb un horitzó que el cel i les muntanyes es reparteixen a parts iguals. Només deixem de sentir els ocells que canten quan els grills inicien la seva serenata amb la fresca que dona pas al vespre. Olor de terra molla en caure la pluja i fresa de les fulles dels arbres, sorolls que silencia el ferm i serè repic de campanes. Les tenim a prop. Som a la casa del rector.

L'antic habitatge del capellà que es cuidava de preparar i celebrar les misses a cada petit poble de la geografia de Catalunya, la rectoria, és avui en molts llogarrets rurals l'allotjament d'una família durant tot l'any o en les seves estades de cap de setmana o vacances. Altres rectories han esdevingut albergs, cases de turisme rural, restaurants i hotels, com el Salòria, a tocar de l'església parroquial d'Alins de Vallferrera.

L'esdevenir de les antigues cases del rector és part de la història de la despoblació rural i de la davallada de vocacions religioses. L'historiador local de Peramola, a l'Alt Urgell, Josep Espunyes, amb un petit record d'infància ho resumeix magníficament: «Fins a mitjan segle XX, a Peramola hi havia hagut tres capellans i tres misses diàries. Avui s'hi fan dues misses al mes, que celebra el capellà d'Organyà.» Au-

tor, entre d'altres obres, de *Baronia i municipi de Peramola. Apunt històric i nom de casa. Segles XVII-XX* (Ed. Garsineu), parlant amb ell viatgem al passat de Cortiuda, que, avui només amb dues cases habitades, és un dels nuclis agregats de Peramola. «Cent anys enrere hi havien viscut més d'un centenar de veïns, a Cortiuda. A la rectoria, al costat de la seva església romànica —Sant Martí de Cortiuda—, hi va haver rector fins a la primeria del segle XX», diu Espunyes. «Al seminari ja no hi ha gairebé seminaristes, ni gent als pobles», afegeix. I l'antiga rectoria de Cortiuda és ara un refugi. Té un entorn immillorable per viure la immersió en la natura. S'hi arriba per una pista de 7 km des del poble de Peramola, transitable amb qualsevol vehicle. Les serres de l'Aubenç, el Corb i Sant Honorat criden a passejar i a escalar. I a l'antiga rectoria s'hi organitzen activitats culturals.

Només dos dies l'any, l'església es torna a omplir de feligresos per assistir a la missa de festa major, al setembre, i a la que es dedica al seu patró, Sant Martí, l'11 de novembre.

Però església i rectoria romanen. Com en tants d'altres nuclis en valls i muntanyes de Catalunya, l'antic habitatge del mossèn és obert al gaudi de la gent, per viure l'experiència, també



La rectoria d'Enviny, al Pallars Sobirà, és actualment la seu de l'Escola de Pastors de Catalunya.

Carne Escapes

mística, de contacte amb la natura. Aquest va ser sempre el missatge que el capellà d'Enviny, rector de la parròquia al seu poble natal del Pallars Sobirà, transmetia a tot aquell que feia nit a la rectoria que també era casa seva. L'ermità del Pirineu —Joan Escapes— va convertir la casa del rector en un lloc de descoberta de l'entorn. Centenars de nens i nenes, joves, parelles de nuvis i matrimonis guarden en algun lloc dels seus records una estada a *Eutopia*, el lloc bo del Pallars que el capellà d'Enviny va crear amb la intenció de contagiar la seva estima per les muntanyes, les flors, els animals, la natura que va admirar fins al seu darrer dia.

En la trentena de poblets on el Joan d'Enviny podia anar a fer missa, hi havia hagut capellà vivint en rectories, avui reconvertides. La d'Enviny acull ara la seu de l'Escola de Pastors de Catalunya. Però també s'hi poden celebrar estades de ioga i retirs que volen continuar alimentant les persones amb l'energia de les muntanyes pirinenques. Josep Maria Fisa és avui l'encarregat de contribuir que la rectoria d'Enviny segueixi bategant al servei de la gent.

JOSEP MATEU
«Les rectories es van començar a buidar cap als anys 70-75, però amb els lloguers dels darrers anys estem revertint la situació»

Calma vora la Muga

La rectoria d'Albanyà, vora la Muga, el riu que rega, refresca i fa part de l'encant de tot l'entorn empordanès, és un alberg, bar, casa de menjars i botiga des de l'any 2017. És un edifici del segle XVII, ubicat davant de l'església de Sant Pere d'Albanyà, al mig del poble. Altres exemples de rectories que són avui allotjament per a dies d'esbarjo i connexió amb la natura són: la rectoria de Castellar, a la vall de Bianya, la de Montclar (Berguedà), la de Castellolí (Anoia), la de Guàrdia de Noguera, la de Sant Feliu de Pallerols (Garrotxa), l'anomenada rectoria de pedra, un alberg rural a Bellver de Cerdanya i, a l'Alt Urgell, la rectoria de Castellbó, readaptada com apartaments rurals. «Intentem buscar solucions perquè les rectories continuïn sent de la parròquia, però per això cal mantenir-les en bon estat», explica el responsable de Béns Immobles del bisbat de Solsona, Marc Trulls.

El bisbat de Solsona té 174 parròquies, però de rectories, com que hi ha parròquies sufragànies —depenen d'una altra de principal—, n'hi ha algunes més (entre 190 i 200 aproximadament). D'aquestes, actualment en

unes 30 continuen vivint mossens que són els rectors i vicaris, o tenen l'ús principal com a habitatge del capellà, més despatx parroquial, i locals per catequesis i reunions. Trulls comenta que «algunes rectories, unes cinc, es van vendre fa uns 20-25 anys, perquè eren difícils de poder continuar gestionant, però actualment s'opta per donar-los sortida llogant-les».

Sobre usos particulars, al bisbat de Solsona hi ha algunes rectories que són casa de colònies (La Selva, o Guardia Lada). Altres s'usen com a turisme rural (Ceuró o Madrona), algunes són restaurant (Vallcebre), i hostatgeries amb restaurant i habitacions (Hostatgeria de Falgars, i de Paller). A Arnes, a la Terra Alta, l'antiga rectoria és avui el centre mèdic del poble, gràcies a un conveni de cessió d'ús amb l'Ajuntament, tal com explica l'ecònom diocesà de Tortosa, Víctor Manuel Cardona.

Més demanda

L'atractiu dels entorns on es troben les velles rectories, en tranquil·les zones rurals, moltes d'elles amb un hortet per produir allò que el capellà, vicari o la majordoma que hi havien viscut menjaven, són avui un reclam per a famílies que en volen llogar una, per temporada o per viure-hi tot l'any.

«En aquests últims dos anys hem notat un major interès per les rectories en petits poblets als voltants

de Solsona. Tenim llista d'espera de gent que ens n'ha demanat informació. Busquen entorns tranquils, fins i tot per poder criar algun animal, tenir jardí i cuidar un hort, tot això es valora», explica Trulls.

A València d'Àneu hi ha la seu de l'Ajuntament de l'Alt Àneu. És en un edifici que havia estat en el seu temps la rectoria de l'església de Sant Andreu. El projecte de rehabilitació, a càrrec de l'arquitecta filla d'Esterri d'Àneu, Elisabet Claró, ha sabut mantenir l'essència de les construccions de muntanya adequant els espais interiors als nous usos per al veïnat. Va aprofitar també l'extensió dels antics horts per transformar-les en còmodes sales per a diferents usos. En aquest cas, la rectoria va ser adquirida pel consistori.

El bisbat d'Urgell té 363 parròquies i actualment són propietat seva 140 rectories, de les quals unes 60 tenen un ús parroquial.

En el cas de Tarragona, de les 201 parròquies que té l'arquebisbat, hi ha ara 156 rectories i 121 mossens. Cap a un 77% de les parròquies tenen la seva rectoria i al voltant d'un 40-45% no estan ocupades per un mossèn. Procuren que aquest patrimoni immobiliari pugui generar recursos pel manteniment i sosteniment de la parròquia.

«Les rectories es van començar a buidar cap als anys 70-75. Però amb els lloguers dels darrers anys estem revertint la situació. Fem un lloguer social per a les famílies, és un win

win. La situació actual de la pandèmia ho ha afavorit. I també en tenim alguna, com la del Raurell, llogada a la Creu Roja, que hi fa acollida d'immigrants», exposa el responsable de Béns Immobles del Bisbat de Tarragona, Mossèn Josep Mateu. «Un altre cassón les que es troben en molt mal estat, aleshores les cedim a associacions de veïns o agrupacions, a cost zero, perquè siguin ells qui, a canvi, les vagin arreglant, i així no perdem la propietat», puntualitza Mateu. A Montbrió de la Marca, per exemple, tenen la rectoria cedida a una família nombrosa i, a canvi de no pagar lloguer, a poc a poc la van rehabilitant. «Anem fent xarxa», diu Mateu.

Això passa, també, a la rectoria de l'església de Sant Andreu de la Vola, al municipi de Sant Pere de Torelló. A tocar dels cims del Puigscalme (1514) i de Cabrera (1308 metres), el bisbat de Vic va cedir-ne l'ús al febrer del 1991 a l'Agrupament de Minyons Escoltes i Guies Mestral de Sant Pere de Torelló. S'hi fan trobades, campaments i sortides de cap de setmana i és el propi agrupament qui es va encarregant de realitzar-hi obres de millora. Segons recull el blog VallGesBisaura del veí de Sant Vicenç de Torelló, Antoni Prat, «l'església parroquial de Sant Andreu de la Vola fou consagrada l'any 1023 i el primer rector del qual es conserva memòria hi va exercir del 1293 al 1306. Al segle XVI tres sacerdots francesos hi ocuparen el càrrec de rectors i l'últim amb estada fixa fou Mossèn Josep Vila, fins l'any 1955».

A la comarca veïna, el poble de Vallfogona de Ripollès, mitjançant un conveni amb el bisbat, l'any 2009 va poder obrir L'Escoleta, l'escola bressol per a infants de 0 a 3 anys ubicada a la casa que havia estat abans rectoria, habitada per un mossèn fins al 1990. És un projecte educatiu exemplar, en un espai privilegiat. «L'Ajuntament l'ha creada amb l'objectiu de contribuir a rejuvenir la mitjana d'edat del poble i ajudar les famílies joves a quedar-se i educar els seus fills a la població o bé per aquells que vinguin de fora i busquin un lloc tranquil envoltat de natura on els seus fills puguin créixer i aprendre», expliquen des de la llar. Els baixos de l'edifici continuen tenint ús parroquial i s'hi fan activitats com ara catequesi. És un més de tants altres edificis abans habitatge del rector, que avui es posen al servei de la gent.



Ariadna Ramón Baró

L'Agrupament Escoltes i Guies Mestral de Sant Pere de Torelló té un conveni de cessió d'ús de l'antiga rectoria de Sant Andreu de la Vola. A canvi de la cessió, en van fer la rehabilitació.

SABER ESCOLTAR

Un tractat d'Eucaristia

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org



És un assolellat dia d'estiu. Vaga-rejo per la meua biblioteca. Em crida l'atenció el llibre *El sagrament de la caritat*, una exhortació apostòlica de Benet XVI sobre el sagrament de l'Eucaristia. Tot i haver-la llegida en altres moments, no em puc resistir a mirar-ne l'índex. És un veritable tractat sobre el sagrament dels sagraments.

Em crida l'atenció com el Papa relliga tots els ramals —valgui l'expressió— que porten a una visió completa de l'Eucaristia. El text és d'una claredat meridiana i d'una lògica teologia. És com un catecisme, molt ben construït, on apareix la relació de la Trinitat amb l'eucaristia. Un jove catecumen em preguntava quin era el paper de l'Esperit Sant en l'Eucaristia. Tenia la impressió que

l'Esperit no posseïa cap tasca especial en el tercer sagrament. Com si només fos un esdeveniment del Senyor Jesús.

L'escrit pontifici repassa el rol del Paràclit en aquest sagrament, en el qual l'Església reneix sempre de nou. En efecte, el Paràclit actua en la creació i és present, d'una manera plena, en la vida del Verb encarnat que fou concebut per obra de l'Esperit Sant, és present en el baptisme del Jordà i té un paper molt notable en els discursos de comiat. L'Esperit davallarà el dia de la Pentecosta.

El Paràclit és invocat al llarg de l'anàfora o pregària eucarística. Sobretot quan el sacerdot estén les mans damunt el pa i el vi i invocant-lo té lloc la transformació (transsubstanciació) del pa i del vi

en el Cos i la Sang del Redemptor. Les invocacions que segueixen fan obertament referència al Paràclit fins a demanar-li que l'Església visqui en la unitat i que els seus membres formin un sol cos, una sola carn per donar testimoni del Senyor resuscitat, del Pare i de l'Esperit. La unitat trinitària ha de ser comunió amb tothom.

El cànon acaba amb un brindis: «Per Ell, amb Ell i en Ell, vós, Déu Pare omnipotent, en la unitat de l'Esperit Sant, rebeu tot honor i tota glòria pels segles dels segles. Amén.»

La unitat trinitària ha de ser comunió amb tothom

P-J YNARAJA

Sacerdot del Montanyà
ynaraja@gmail.com

No, no, crec que qualsevol temps passat no va ser millor. Però sí que va ser diferent.

Durant segles, la disciplina eclesiàstica establia que la celebració de la missa s'ajustés exclusivament a les hores matinals i que el dejuni eucarístic comencés a mitjanit. Era una pràctica molt comuna que el sacerdot celebrés la missa i que només combregués ell. Qui també ho volia fer, després de la celebració, el sacerdot obria el sagrari i, precedit d'un ritus senzill, la distribuïa a qui esperava a la mateixa nau o en un altre recinte, anomenat capella del Santíssim.

Seguint costums ancestrals, sovint, les bones mestresses de casa, d'ofici «la feina de casa» i certs selectes executius, a primeres hores

A PROPÒSIT DE...

La missa – imatge i so

del matí, anaven a combregar. El sacerdot estava a disposició dels fidels des de les 6 del matí fins a les 9, hora a la qual se celebrava la missa. Les bones dones, doncs, combregaven, després se n'anaven a comprar, i més tard, quan arribaven a casa, esmorzaven. Els directius pietosos entraven en qualsevol cafeteria a prendre un got de llet amb una pasta, abans d'incorporar-se a la feina.

Les disposicions emanades del Vaticà II van posar les coses al seu lloc. L'Eucaristia es pot celebrar a qualsevol hora i els fidels combreguen, si ho de-

sitgen, en el si de la celebració. Estudiants, mestresses de casa, treballadors i jubilats, poden, des d'aleshores, anar a missa al capvespre.

Tornant als temps antics, per als escolars, si soc un sincer caricaturista, l'assignatura d'història es limitava a notificar, i a exigir memoritzar, els anys de dominació dels reis, les batalles, els èxits i les derrotes més notables, els seus testaments i, en conseqüència, el nom i l'extensió de les nacions que apareixien i desapareixien, com si fossin bolets, ancorats als segles i territoris corresponents.

El subjecte, convertit en batxiller emèrit i famolenc de coneixements, avui acut a una lectura apassionada de novel·les històriques i viatjant va a veure espectacles d'imatge i so. (Continuaré.)

L'Eucaristia es pot celebrar a qualsevol hora i els fidels combreguen en el si de la celebració

Vida eclesial

Aquesta setmana el Papa parla sobre reconciliació, Dolors Bramon analitza l'islam dels talibans, coneixem el treball de Sant'Egidio a Lesbos, Segur de Calafell estrena parròquia i celebrem el Temps de la Creació

El papa Francesc concedeix una extensa entrevista a la cadena COPE

«Espanya ha de fer un pas de reconciliació amb la pròpia història»

L'1 de setembre passat la cadena COPE va emetre una extensa entrevista al papa Francesc, en la qual aborda, entre altres temes, el procés. A preguntes del periodista Carlos Herrera, el Pontífex va expressar: «Jo no sé si Espanya està totalment reconciliada amb la seva pròpia història, sobretot la història del segle passat. I si no ho està, crec que ha de fer un pas de reconciliació amb la història, la qual cosa no vol dir claudicar de les postures pròpies, sinó entrar en un procés de diàleg i de diàleg i de reconciliació.»

Segons Francesc, sobre tot cal fugir de les ideologies, «que són les que impedeixen qualsevol procés de reconciliació. A més, les ideologies destrueixen. Unitat nacional és una expressió fascinant, però mai no es valorarà sense la reconciliació bàsica dels pobles. I crec que en això qualsevol govern, sigui del signe que sigui, ha de fer-se càrrec de la reconciliació i veure com tira endavant la història com a germans i no com a enemics o almenys amb aquell inconscient deshonrat que em fa jutjar l'altre com a enemic històric».

I va recordar que al llarg de la història s'han produït processos d'independència, també a Europa.

La situació de l'Afganistan preocupa el Pontífex, que va reflexionar sobre la manera com s'ha produït el final de l'ocupació occidental del país: «Pel que es veu, aquí no es van tenir en compte totes les eventualitats.» I va tornar a demanar «pregària, penitència i dejuni», en aquests moments de crisi.

Un altre tema al qual és especialment sensible el Pontífex és la migració i va insistir en la necessitat d'acollir, protegir, promoure i integrar.

El Papa va aprofitar l'entrevista per enviar missatges clars sobre l'eutanàsia i l'avortament. En relació a l'eutanàsia, va destacar que la seva regula-



rització es produeix en el marc de la cultura del descart. Així, va afirmar que «el que no serveix es descarta» i va plantejar dues preguntes davant l'avortament: «És lícit eliminar una vida humana per resoldre un problema?, és just llogar un sicari per resoldre un problema? I amb aquestes dues preguntes que es resolguin els casos d'eliminació de gent perquè són un pes per a la societat.»

Balanç del pontificat

Durant l'entrevista, el Papa va repassar els seus vuit anys i mig al capdavant de l'Església catòlica. Va compartir que l'elecció el va agafar completament per sorpresa i que des de l'inici del seu pontificat el seu objectiu ha estat posar en marxa el que es va acordar pels cardenals en les reunions anteriors al conclave per definir com havia de ser el nou Papa.

Sobre la reforma de la Cúria vaticana, la transparència de les finances vaticanes i la prevenció dels casos de pederàstia en l'Església va afirmar que són afers sobre els quals s'està avançant amb pas ferm.

El papa Francesc va ser entrevistat pel periodista Carlos Herrera.



ESGLÉSIA EN SORTIDA

Arrelar l'amor

Hem recordat els deu anys de la Jornada Mundial de la Joventut de Madrid el 2011. Vam veure un papa Benet XVI més proper del que ens tenia acostumats, emocionat en les celebracions i, en especial, amb alguns dels testimonis que va presenciar i van ser relatats.

El Papa deia: «Hi ha paraules que només serveixen per entretenir i passen com el vent; d'altres instrueixen la ment en alguns aspectes; les de Jesús, en canvi, han d'arribar al cor, arrelar-hi i forjar tota la vida.»

Hem de ser conscients d'aquesta realitat en un món que viu una invasió de paraules, gestos, informacions, actituds... que no van més enllà d'un passatemp; proliferen en el nostre entorn sense que puguem aturar-la, a no ser des d'una actitud més contemplativa i d'ancorar-nos en una profunditat arrelada en allò essencial. Aquestes paraules ressonen a altres de Teresa de Jesús que, sovint, repeteixo i m'omplen el cor: «En temps durs, amics forts de Déu», i els d'ara ho són, com ho van ser d'altres. Cal arrelar en el missatge d'amor i veritat de Jesús des de la soledat i el silenci, tot contemplant la realitat amb els ulls amorosos del Pare per transformar-la.

Com ens diu l'encíclica *Caritas in veritate*, de Benet XVI, «el desenvolupament necessita... cristians conscients que l'amor és ple de veritat, *caritas in veritate*, del qual prové el desenvolupament autèntic, no és el resultat del nostre esforç, sinó un do», i poder descansar en el tan real «amb Déu sol n'hi ha prou» de la santa.

ESTHER BORREGO

En relació amb el procés per corrupció en el qual està imputat el cardenal Angelo Becciu, Francesc va reafirmar que «la transparència i la veritat no em fan por. De vegades fa mal, i molt, però la veritat és el que ens fa lliures».

També es va referir al document recent que regula les misses en llatí, i va assegurar que «la inquietud que més apareixia era que una cosa feta per ajudar pastoralment als qui han viscut una experiència anterior, s'anés transformant en ideologia. O sigui, una cosa pastoral a ideologia. Calia reaccionar amb normes clares (...). Simplement és reordenar constructivament, amb cura pastoral i evitar un excés».

El Papa va voler desmentir els rumors que han circulat per Roma en les darreres setmanes sobre una possible renúncia per motius de salut: «A mi ni se'm va passar pel cap. Jo no sé d'on han tret que jo anava a presentar la meva renúncia!»

Preguntat sobre la possibilitat que visiti Espanya, el Pontífex no ho va descartar, tot i que va reiterar que la seva opció fins ara ha estat la de viatjar a països de menors dimensions d'Europa.

PAPA FRANCESC
«Qualsevol govern ha de veure com tira endavant la història com a germans i no com a enemics»

L'islam dels talibans

DOLORS BRAMON
Prof. Emèrita de la UB

Tan bon punt ens va arribar la notícia que els talibans havien entrat a la ciutat de Kabul, una emissora de ràdio va entrevistar-me per telèfon. La primera pregunta em demanava si em fiava d'un dels seus comunicats segons el qual «les dones tindrien tota llibertat, segons els principis de la llei islàmica». La meua resposta va ser immediata: «Gens. Gens ni mica.» Poc després, ja s'ha substituït l'expressió «llei islàmica» per xaria, mostrant, una vegada més, el desconeixement de bona part de la terminologia referida a l'islam. Tot seguit vaig afegir que la futura llibertat de les dones seria llibertat vigilada i el seu control es faria segons els criteris de la xaria, paraula ambigua i confusional.

Anem a pams. Els musulmans diuen que l'Alcorà conté la paraula de Déu presa al dictat. En ser revelació divina és lògic que constitueixi el primer i principal principi de la llei de l'islam. Ara bé, al marge dels segles que han passat des de la seva compilació escrita, algunes de les seves directrius són interpretables —i el mateix text conviда repetidament a fer-ho— i, com a font de dret, ha tingut i tindrà diverses lectures. El terme xaria hi figura una sola vegada com a «camí que porta cap a l'abeurador», de manera que s'ha interpretat que porta els fidels cap al camí recte. Però quina és la xaria que han de seguir? S'ha fixat igual per a tots els musulmans? Per què parlem de països que practiquen un islam rigorista i d'altres que són més oberts? Si qualifiquem de «llei islàmica» la xaria, bé hauria de ser igual per a tots els fidels.

La xaria s'estableix segons com interressi, a cada moment i circumstància, als grups de poder, siguin polítics, religiosos o socials. Això fa que no es pugui parlar d'una xaria, és a dir d'una normativa única: els punts bàsics els fixa l'Alcorà (monoteisme, pregària, contribució econòmica envers els pobres, abstenir-se de determinades coses fins i tot necessàries durant les hores de llum natural durant el mes de ramadà i anar a la Meca en pelegrinatge una vegada a la vida, sempre que sigui possible). Altres normes parteixen d'algunes narracions de la Sunna del Profeta, és a dir, d'un conjunt de més de 600.000 narracions recollides per escrit més de dos-cents anys després de la seva mort. Això fa que hi hagi discrepàncies i contradiccions en el seu contingut i l'islam mateix ja va decidir que n'hi havia de sanes, certes, dubtoses i fins i tot de falses, perquè

La xaria s'estableix segons com interressi, a cada moment i circumstància, als grups de poder, siguin polítics, religiosos o socials





Milícia taliban a Herat, 2001.

El que és xaria a l'Afganistan, no ho és al Marroc, on les dones, per exemple, disposen de les seves llibertats individuals

ha plogut molt des del any 632 fins al segle IX, que és quan es varen fer les principals recopilacions.

La resta, o millor dir, bona part de la resta de la normativa islàmica, dependrà del tarannà dels governs i de la interpretació que facin dels textos que considerin sagrats. Per això no es pot parlar de la xaria confusionàriament: el que és xaria a l'Afganistan, no ho és al Marroc, on les dones, per exemple, disposen de les seves llibertats individuals per treballar, sortir o vestir-se com vulguin. També cal assenyalar la volubilitat d'aquesta normativa, pretesament general: a l'Aràbia Saudita, les dones no podien conduir fins al juny del 2018 —i encara avui ho han de fer amb restriccions, com no portar braçalets— però a la majoria de països islàmics ho fan. La lapidació es practica a l'Iran, l'Afganistan, Somàlia, la zona islàmica de Nigèria, Sudan del Nord, Somàlia (2009), Indonèsia, el Pakistan, Eritrea, Brunei (2013), Líbia (2013), el pretès Estat islàmic (2014) i Mindanao (2019), però l'Alcorà, quan parla de l'adulteri —tant d'homes com de dones— no fixa, ni tan sols parla d'un càstig tan horrorós. Amb la xaria d'alguns llocs, la dona és enterrada fins al coll, però a l'home només fins a les aixelles i uns i altres, si poden sortir abans de morir apedregats, es consideren perdonats. Fins i tot es diu que els saudites han inventat una màquina per fer-ho, amb pedres no massa grans que accelerarien la mort, ni massa petites que l'allargarien.

Què faran els talibans? El que els plagui mentre tinguin el poder.

Una afirmació tan lamentable com taxativa es pot observar en la Declaració dels Drets Humans a l'Islam, promulgada el 5 d'agost del 1990 i signada per 45 països —entre els quals l'Afganistan— com a alternativa a la Declaració dels Drets Humans de l'ONU proclamada l'any 1948.

La majoria dels seus vint-i-cinc articles estipulen que tot s'ha de desenvolupar dins del marc de la xaria, tant si fa referència al dret a la vida, als càstigs físics, a la lliure elecció de residència o de treball i a un llarg etcètera de qüestions que pertanyen al dret penal, civil, mercantil o privat; el desè estableix que l'islam és la religió indiscutible i el darrer conclou que «la xaria és l'única font de referència per a l'aclariment o interpretació de qualsevol dels seus articles».

Però, de quina xaria es tracta a cada moment i a cada territori? No hi ha ni una redacció escrita ni un criteri igual sota cada govern ni país i és, per tant, imprevisible quin criteri seguirà el nou govern que s'instal·li a l'Afganistan.

MARIONA TÉLLEZ

Un any més, voluntaris de Sant'Egidio han compartit els mesos d'estiu amb les persones refugiades

Els afganesos de Lesbos

Aquests dies es parla molt dels refugiats afganesos. A Lesbos el 50% dels refugiats venen d'aquest país. Han arribat a Europa després de llargs i perillosos viatges fugint de la guerra i les persecucions. A molts d'ells se'ls ha refusat 2 i 3 vegades les peticions d'asil polític. En els dies més calorosos d'agost, quan mitja Grècia cremava de calor pels incendis i els talibans ocupaven l'Afganistan, els refugiats dels camps de Lesbos sentien la fredor i la dificultat d'Europa per acollir-los. Més de 4.500 refugiats, majoritàriament de l'Afganistan, d'altres de Síria, Congo o Somàlia, encara malviuen a Lesbos en el camp de Kara Tepe.

El camp de refugiats es un espai àrid, rodejat per fil espinat i on difícilment es pot entrar o sortir, en

construcció constant de barracons i noves *mega-tendes* compartimentades. Una espècie de mini «apartaments» d'habitació única on ben just caben els llits i on viuen desenes de famílies. S'hi respira una calma tensa, una tristor que fa feredat. És simplement una infraestructura feta sense humanitat on és molt difícil viure dignament.

Un any més, més de 250 voluntaris de diverses ciutats d'Europa, entre els quals ens trobàvem vint catalans, ens hem trobat a Lesbos durant els mesos d'estiu per mostrar l'amistat i la solidaritat de la Comunitat de Sant'Egidio. A la joia de la trobada s'ha afegit el menjador, l'escola d'idioma per als adults i l'escola de la pau per als infants i adolescents. S'han trobat els camins per portar esperança i



L'Escola de la Pau permet aprendre per tenir futur.



Els voluntaris van construir un parc infantil.

Més de 4.500 refugiats, majoritàriament de l'Afganistan, d'altres de Síria, Congo o Somàlia, encara malviuen a Lesbos en el camp de Kara Tepe

Els corredors humanitaris han demostrat que són una resposta eficaç i amb molt bons resultats per a la integració dels refugiats

serenar a persones desesperades, sense futur, tancades i isolades en un camp que no és exagerat anomenar de concentració. S'ha volgut mostrar el rostre d'una Europa més enllà del fil espinat.

Quan les autoritats els permetien sortir del camp, els infants i adolescents han gaudit de matins inoblidables. Són una generació que no ha anat mai a escola i a l'Escola de la Pau expressaven la joia i la voluntat d'aprendre, jugar i fer festa. Els Joves per la Pau de Sant'Egidio han estalviat tot l'any per pagar-se l'estada i el viatge, i han dedicat una part de les seves vacances d'estiu a respondre humanament a una injustícia a la qual no es pot quedar indiferent. Cal donar un futur a aquests infants.

A «la tenda de l'amistat», durant tota la tarda, es donava un bon menjar a més de 400 persones cada dia i s'han atès moltes altres necessitats. Hi havia moltes consultes mèdiques i es responia a les necessitats més bàsiques, com la manca de calçat per als infants.

Es prova de cercar maneres per no perdre l'esperança. Perquè els més petits s'entreguessin hem construït un parc infantil, un espai únic perquè en tot el camp no hi ha color, no hi ha arbres, res on es pugui jugar i ser infants. Era trist veure infants jugant enmig de muntanyes d'escombraries.

Una nena de Somàlia, la Zakia, amb força i determinació afirmava: «Jo vull una casa, no una tenda!» Només cal una mica d'humanitat per respondre a tanta desesperació. La solució no és fàcil però és possible. Els corredors humanitaris han demostrat que són una resposta eficaç i amb molt bons resultats per a la integració dels refugiats. Un grup d'afganesos i sirians ja s'ha traslladat de Lesbos a Itàlia i, ràpidament, han estat integrades. Però abans que hi arribin, com ha dit el Mohammad, un afganès del camp de Lesbos, que tenia dos fills, un d'ells de 14 dies nascut allà mateix: «Necessitem persones que ens somriguin i ens tractin amb humanitat.»

 Tarragona

JOAN BORONAT
Segur de Calafell

Foto: La creació de la parròquia es va oficialitzar el 13 de juny, en el marc de la celebració d'una Eucaristia presidida per l'arquebisbe Planellas.

La construcció ha comptat amb l'aportació econòmica i laboral dels veïns

L'església de l'Assumpció de Segur de Calafell s'erigeix en parròquia

Queda ja una mica allunyat en el temps aquell any 1975 en què el llavors arquebisbe de Tarragona, Mons. Josep Pont i Gol, consagrava l'església dedicada a l'advocació de la Mare de Déu de l'Assumpció a Segur de Calafell. Però sortosament encara hi ha molts testimonis de quan es va construir el temple i que, amb goig, han vist com aquest era erigit en parròquia pròpia, tinència de la qual fins ara havia estat depenent de la parròquia de Sant Cristòfol de Cunit.

La creació d'aquesta parròquia es va oficialitzar el diumenge dia 13 de juny, amb la signatura del corresponent decret, en el marc de la celebració d'una Eucaristia presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Joan Planellas, i concelebrada pel nou rector de la parròquia, Mn. Eduardo Angulo; pel vicari general de l'arxidiòcesi, Mn. Joaquim Fortuny; pel vicari episcopal, Mn. Jor-

di Figueras, i per l'arxiprest del Baix Penedès, Mn. Norbert Miracle, entre d'altres preveres.

En l'homilia, l'arquebisbe Joan va explicar el motiu de la creació d'aquesta parròquia i referint-se al nucli de Segur de Calafell explicà que «en els darrers cinquanta anys la població ha esdevingut un exponent de l'explosió demogràfica degut a l'arribada del turisme. L'arribada de tanta gent va fer que aquella petita capella de Sant Miquel quedés obsoleta i calgués habilitar espais provisionals mentre es construïa una nova església». Actualment, Segur de Calafell, pertanyent al municipi de Calafell, té uns 14.000 habitants «i l'església gaudeix des de fa anys d'una sòlida vida eclesial», va subratllar Mons. Planellas. Per tirar endavant l'obra de l'actual església de l'Assumpció, segons el projecte de l'arquitecte Jaume Teixidó, molts veïns de Segur de Calafell van fer aportacions econòmiques, al seu dia, en tant que d'altres van col·laborar amb la seva prestació personal treballant-hi els caps de setmana. La seva construcció va ser per iniciativa del llavors rector, Mn. Josep Prats, conscient de la necessitat de poder comptar amb un lloc de culte espaiós donat el creixement demogràfic. Tal va ser el compromís assumit per la comunitat de Segur de Calafell que fins i tot el constructor, Josep Costarnau, va paralitzar el procés constructiu d'un edifici d'habitatges, a fi i efecte que els seus paletes poguessin agilitzar els treballs de finalització de la nova església.

El resultat va ser un edifici singular, en forma d'amfiteatre, de 1.000 m² de superfície i capacitat per a 1.200 persones, que es va concebir també com a punt de trobada del veïnat. Avui també acull concerts i altres actes culturals. Un dels més destacats són els Festivals de Música del Baix Penedès, que ja va impulsar mossèn Josep Maria Prats tan aviat com es va inaugurar l'església.



MCS Arquebisbat de Tarragona



Fins al 4 d'octubre se celebra el Temps de la Creació

Salvaguardar la Casa Comuna

«Una casa per a tothom? Renovant l'«Oikos» de Déu». Aquest és el lema del Temps de la Creació 2021, una iniciativa ecumènica que va començar amb la Jornada Mundial de Pregària per la Cura de la Creació (1 de setembre) i que finalitzarà el dia de Sant Francesc (4 d'octubre), que cerca enfortir la consciència per la cura de la natura.

En aquest temps es convida els cristians a participar a través de la pregària, projectes de sostenibilitat i incidència per trobar noves formes de viure amb la natura i protegir-la, i avançar en el camí de l'ecologia integral.

Aquest any el Temps de la Creació té lloc abans de dues cites importants: la XV conferència del Conveni sobre la Diversitat Biològica (COP15) l'octubre i la conferència sobre el Canvi Climàtic (COP26) el novembre.

El logotip per a la iniciativa del 2021 representa la tenda d'Abraham, que simbolitza «una casa per a tothom» i que és una crida per salvaguardar un lloc per a tots els qui comparteixen la Casa Comuna. Especialment en aquest Temps de la Creació som convidats a tenir una actitud d'acollida, com van fer Abraham i Sara, sobretot amb els exclosos.

Per a Christina Leañó, directora associada i cofundadora del Moviment *Laudato Si'*, el Temps de la Creació és un compromís compartit per cristians d'arreu del món: «En els darrers set anys hem treballat estretament amb socis ecumènics, el Consell Mun-

dial d'Esglésies, representants de la comunitat ortodoxa, l'Església anglicana, luterans i d'altres, per unir-nos com a seguidors de Crist en la cura del nostre planeta».

El resultat ha estat «una motivació per a una col·laboració ecumènica més forta» que s'ha traduït en accions concretes com «peregrinacions al llarg dels rius locals al Canadà fins a congregacions religioses que treballen per reduir el consum de carn», així com la participació en mobilitzacions climàtiques per part de joves d'arreu de tot el món.

Comunitat global interconnectada

En una carta conjunta, diferents líders religiosos mundials conviden a unir-se al Temps de la Creació amb l'esperança de «treballar per desenvolupar un horitzó bíblic i cosmològic més ampli (...) per desenvolupar una nova manera d'aproximar-nos a les Escriptures, a la vida i a la Terra, tot en l'*Oikos* de Déu, reconeixent la saviesa d'innombrables germanes i germans que ens ajuden a renovar el nostre món com una comunitat global estimada interconnectada i interdependent».

Els signants expressen que «l'*oikos* és una casa per a tothom qui està en perill a causa de la cobdícia, l'explotació, la manca de respecte, la desconexió i la degradació sistemàtica». Per això conviden a escoltar el crit de la Terra i a tenir-ne cura perquè «hem oblidat



Pregària per la Casa Comuna.

En aquest temps es convida els cristians a trobar noves formes de viure amb la natura i protegir-la

que vivim en la casa de Déu, l'*oikos*, la comunitat estimada».

Els líders assenyalen que «el manteniment de relacions ecològiques, socials, econòmiques i polítiques justes requereixen de la nostra fe, raó i saviesa». En aquest sentit, recorden que la Terra i tot el que conté és un regal lliurat amb confiança que estem cridats a protegir i salvaguardar: «La saviesa ens prepara per trobar les respostes i els camins per construir economies de via verda i sistemes polítics justos que sustentin la vida del planeta i de les persones. (...) Déu ens convoca a participar en la renovació de tota la Terra habitada, salvaguardant un lloc per a cada criatura i reformant les relacions justes entre tota la Creació.»

En aquest Temps de la Creació, la família cristiana ecumènica «convida a cada llar i a cada societat al penediment i a redefinir els nostres sistemes polítics, socials i econòmics cap a economies de vida

justes i sostenibles, que respectin els límits ecològics que garanteixin la vida de la nostra casa comuna».

Finalment, els líders religiosos expressen el desig que aquest temps «renovi la nostra unitat ecumènica que assegurí que totes les criatures puguin trobar casa seva per florir i per participar en la renovació de l'*oikos* de Déu».

SIGNES D'AVUI

La visió del substrat

 LLUÍS SERRA LLANSANA
 lserrall@gmail.com


Francis Fukuyama va publicar tot just fa tres anys un llibre titulat *Identidad. La demanda de dignidad y las políticas de resentimiento*. Afirmar que «les teories polítiques s'acostumen a construir sobre teories del comportament humà». A partir d'aquest criteri, Fukuyama, inspirat en la República de Plató, se centra en la part de l'ànima anomenada *thymós*, que busca el reconeixement de la seva dignitat com a ésser humà. La dignitat de la persona és el substrat universal, la dimensió substantiva comuna a tothom. Existeix, en certa manera, la dimensió adjectiva, que no és única, sinó diversa i variada. Pertoca a característiques com la nació, religió, secta, raça, origen ètnic, classe, sexe... Convertir aquests elements en la base de la dignitat, desconectats del substrat comú, condueix a una fragmentació

que desemboca en greus enfrontaments i en lluites de poder. Així ho va entendre Pau a la carta als Gàl·tes 3,28: «Ja no hi ha jueu ni grec, esclau ni lliure, home ni dona: tots sou un de sol en Jesucrist.»

Si es posa l'accent en la dimensió adjectiva, la realitat social s'atomitza. Les pugnes estan assegurades i la recerca del reconeixement es transforma sovint en megalotímia, és a dir, en el desig de ser reconegut com a superior. Una raça superior a una altra, un sexe que predomina, una llengua

que es creu per sobre de les altres, una nació que mira despectivament les que l'envolten... Enrere queda la isotímia com a exigència de ser respectat en igualtat de condicions que els altres.

L'objectiu profund consisteix a harmonitzar la dimensió substantiva amb les dimensions adjectives. El binomi unitat-pluralitat es destrueix si se sacrifica un d'aquests dos termes. Si eliminem la unitat per ressaltar la pluralitat, ens aboquem al caos. Si s'elimina la pluralitat, es cau en la dictadura de l'uniformisme. La unitat del gènere humà és substancial, però només és possible a fons si es respecta la diversitat. Un substantiu pot tenir molts adjectius, però un adjectiu sense substantiu s'ensorra al buit. Diagnòstic per tenir en compte en aquest món global.

La dignitat de la persona és el substrat universal

 VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
 viquimolins70@gmail.com


Torno d'uns dies fora de casa, visitant una altra comunitat nostra al nord, on el canvi de clima i de rutina han estat un regal, malgrat que només han estat cinc dies de descans i de fraternitat compartida.

El meu barri és el de sempre sense cap diferència d'estiu a hivern, ni de vacances a època de treball. Tot continua igual que la setmana passada. Quan no hi ha feina, no hi ha vacances.

Al migdia sentim les notícies de l'informatiu. Continuen les mateixes preocupacions: la més gran del moment —derivada del canvi climàtic del qual es parla tant i del qual encara falta consciència— ha provocat molts incendis per tot arreu. També tornen amb el tema de l'ampliació de l'aeroport de Barcelona. Suposo que hi

FINESTRA A LA VIDA

Escoltar les notícies des d'una altra vessant

ha molts convenients i molts inconvenients en els quals no vull entrar perquè no estic prou capacitada. Però, de seguida em ve al cap la manera tan diferent que ho veuran els meus amics sense sostre, quan la preocupació fonamental no és «ampliar» el que ja existeix, sinó crear el que no hi ha.

Sóc la primera de gaudir d'una ciutat, la meua, cada vegada més agradable i cosmopolita. Des d'aquella antiga campanya ja llunyana de «Barcelona, posa't guapa», fins a tants intents actuals per fer els carrers més assequibles, i la ciutat menys castigada per la pol·lució o més atractiva per al turisme. El que sigui, i que té una vessant molt positiva, no ho nego.

Però, ara em poso al lloc dels que no tenen allò més necessari o més imprescindible: un habitatge. O

d'aquells que ja pateixen perquè el seu contracte finalitza i saben que, el de la renovació, els posarà al límit de les seves possibilitats de pagar el lloguer i entraran en l'espiral de tants i tants ciutadans en perill de perdre l'habitatge.

Ho sento, però ja m'he acostumat a mirar les avantatges de les millors d'una Barcelona cada vegada «més guapa» per a molts i, també, des del vessant en el qual la miren els que ho passen molt malament en allò més elemental per viure: l'habitatge.

Quan torno, el meu barri és el de sempre, sense cap diferència de l'estiu a l'hivern

Nova temporada de Ràdio Estel



El 13 de setembre arrenca una graella que combina continuïtat i renovació, amb un fort impuls dels serveis informatius



Continuïtat i renovació són els eixos sobre els quals pivota la nova temporada de Ràdio Estel. I això en molts sentits. En primer lloc, perquè la ràdio, fidel als seus 27 anys d'història, prossegueix amb la voluntat i missió de fer arribar el missatge humà i cristià a tota la societat catalana, però ara fent un salt de qualitat amb una nova plataforma de continguts que permetrà amplificar-ne la difusió, especialment amb la posada en marxa d'una nova pàgina web que incorporarà el servei de *podcasts*.

En segon lloc, perquè la nova programació compta amb una renovació important de continguts i de professionals, sí; però també es manté fidel als periodistes i tècnics de la casa, així com a programes històrics i molt arrelats entre l'audiència, com el *Tot sardana*, *La Taula de l'Evangeli* o el *Plusvàlua dones*.

I en tercer lloc, perquè Ràdio Estel se sustenta en la programació específicament pastoral i religiosa, amb espais tan emblemàtics com el res del rosari, les laudes, l'Àngelus, les vespres i la missa des de la catedral de Barcelona, la Mercè o Santa Maria de Montserrat, però

Els presentadors dels diferents espais: d'esquerra a dreta, Pol Marsà, Diana Silva, Toni Marín, Rafa Sanahuja, Joan Trias, Mercè Raga i Ignasi Miranda.

«Volem una ràdio entesa com atenció a les persones, que escolti, que senti, que acompanyi»

també amb una aposta més contundent per la programació generalista i els informatius.

«Volem una ràdio entesa com atenció a les persones, que escolti, que senti, que acompanyi, i això, mitjançant una programació generalista i una plataforma de continguts que permeti ampliar de manera exponencial l'audiència, perquè puguem fer arribar el missatge humà i cristià al conjunt de tota la societat catalana», manifesta Toni Hervás, actual director de l'emissora. «Entenem que el model de ràdio generalista permet mantenir el missatge humà i cristià alhora que ens ajuda a ampliar el públic objectiu.»

Un dels signes d'aquesta nova embranzida que l'arquebisbat de Barcelona vol donar a Ràdio Estel és la mateixa presentació de la nova temporada, que es va fer el 8 de setembre a la basílica de la Sagrada Família. Acte que va comptar amb la presència del nou director de *Catalunya Cristiana*, Mn. Miquel Ramón Fuentes, i que va servir, per tant, per refermar l'aliança entre tots dos mitjans de comunicació.



Graella diària

El dilluns 13 de setembre, a les sis del matí, el mateix dia de l'inici del curs escolar, arrenca la nova temporada de Ràdio Estel amb una programació renovada. Després del res del rosari i de les laudes, comença el programa *El matí a Ràdio Estel*, amb un periodista de renom com és Pol Marsà, que capiteja l'espai informatiu de 8 a 10 h i que compta amb entrevistes i tertulians com els periodistes Enric Juliana, Lluís Foix, Xabier Barrena o Milagros Pérez Oliva.

Qui li pren el relleu és una cara i veu coneguda de la casa, Mercè Raga, editora d'un magazine de 10 a 13.45 h, amb el parèntesi del res de l'Àngelus a les 12 h. En aquest espai de cultura i entreteniment s'inscriuen serveis d'educació, de salut, de nutrició, assessorament legal i altres aspectes d'interès per a l'audiència.

La nova temporada compta amb un ampli equip d'Informatius, coordinat per Joan Trias.

Dos periodistes de la casa, com són Ignasi Miranda i Joan Trias, són els responsables de dos espais informatius, l'un religiós (a les 13.45 h i a les 18.30 h) i l'altre de caire generalista (de 14 a 15 h).

De 15 a 18 h s'emet el magazine *Tot anirà bé*, dirigit i presentat per una nova incorporació, com és Toni Marín, amb més de trenta anys de trajectòria en el món de la ràdio. Aquest espai ajudarà a complementar el magazine del matí, posant l'accent novament en la informació i l'entreteniment.

Després, és el torn d'un nou espai informatiu, en aquest cas liderat per la periodista Diana Silva, que permeirà arribar a una audiència més jove. Seguidament, Ràdio Estel ofereix les vespres des de l'abadia de Montserrat i la missa des de la catedral de Barcelona a les 19.15 h.

L'espai *Camins*, amb un altre periodista de la casa, Rafa Sanahuja, s'emet de 20 a 21 h. Ofereix una anàlisi més reposada de l'actualitat cultural i reli-



ta la graella radiofònica i la pàgina web, també els caps de setmana.

Un aspecte en què també vol incidir Toni Hervás és en la continuïtat d'un dels vaixells insígnia de Ràdio Estel, com és la fórmula musical: «La Fórmula Estel és un valor, és una fórmula que s'ha utilitzat des dels inicis de la ràdio, és un producte de qualitat que volem mantenir i potenciar.»

La Fórmula Estel es pot escoltar diàriament a partir de les nou del vespre i fins un minut abans de les sis del matí (amb el parèntesi del res del Parenostre a mitjanit). «És la millor manera de tancar i començar el nou dia», exposa el director de Ràdio Estel, «amb una música de qualitat, amb una selecció musical a càrrec, com sempre, de María Sierra Rodríguez». A més, els caps de setmana, amb una proposta musical adreçada als melòmans de diferents corrents musicals com el soul, el jazz o la música disco.

Cap de setmana

Pel que fa a la programació del cap de setmana, la voluntat ha estat mantenir l'estructura vigent. Evidentment, el plat fort de diumenge és la programació religiosa amb *La taula de l'Evangeli* i la missa des de la basílica de Santa Maria de Montserrat a les 11 h i des de la catedral de Barcelona a les 19.15 h (dissabte des de la basílica de la Mare de Déu de la Mercè). La missa de Montserrat, a més, anirà precedida d'un programa especial des de l'abadia.

Un altre plat fort dels caps de setmana és el de música i cultura popular catalana, amb un clàssic com és Gerard Carrión, que continua amb el *Tot sardana* i el *Sons de la terra*. Dissabte també és el torn de *Cultur cat*, *Trotamundos*, amb Miquel Mercadal, *Temps de benestar*, amb Marc Rius, i *Cocodril club*. Diumenge, després de la missa, s'emeten els programes *Àngels*, *Accent* i *La veu dels animals*.

Tot plegat, una nova etapa que cerca portar el missatge humà i cristià a més gent, i amb una consigna clara del mateix arquebisbat de Barcelona: fer que la pastoral sigui efectiva i, per tant, que tingui incidència social.

giosa de Catalunya, i compta amb la participació i implicació de totes les diòcesis catalanes. El propòsit, per tant, és esdevenir un programa de referència de l'actualitat religiosa de casa nostra.

Informatius i Fórmula Estel

Tal com explica el director de Ràdio Estel, en aquesta nova etapa que s'obre el 13 de setembre, és molt important impulsar els serveis d'informatius, explicar la realitat a partir de la línia editorial del mitjà.

«Hi ha hagut una aposta molt forta per implementar una bona estructura d'informatius que durant tot el dia oferirà aquest servei, tant a nivell de programes com a nivell d'informatius estrictament i de butlletins horaris», comenta Toni Hervás.

Per tot això, s'ha contractat un equip nou de professionals que permet bastir informativament to-

«El model de ràdio generalista permet mantenir el missatge humà i cristià alhora que ens ajuda a ampliar el públic objectiu»

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat



Un esperit i un poble

Benvolguts i benvolgudes, l'home veu els mals del món i aspira a deslliurar-se'n. El tracte amb els altres el contamina, pensa tot sovint. Ell no seria així. Però, barrejat amb els altres, ha de fer com tothom. Ha de lluitar, ha de trepitjar, ha de tirar pel dret... Ha de seguir la llei de la selva. Per això, quan s'imposa la voluntat de puresa i perfecció —quan l'ideal del bé atreu amb força—, un se sent mogut a defugir la convivència social. Troba plaent de reduir-se a la intimitat de la llar. Però sovint encara no en té prou. Els de casa també el punxen, i ha de recular més trinxeres. Ha d'arribar a l'últim reducte, a la introversió total, al replegament total, a la contemplació del propi llombrígol.

Amb tants pecats com hi ha al món, amb tants pluralismes, confusionismes i apostasies com ha de veure i respirar cada dia, el cristià, per poc que badi, també es troba amb aquesta mateixa trampa. Es desenganya de tot. Pensa que no s'hauria d'esperar a la sega per a separar el blat del jull (vegeu Mateu 13,24-30). Perd les il·lusions d'un cristianisme actiu, emprenedor i de tendència expansiva. Com afir-

ma el papa Francesc, n'hi ha que «cauen en l'acció per no saber esperar i dominar el ritme de la vida», o perquè «no toleren fàcilment allò que signifiqui alguna contradicció, un aparent fracàs, una crítica, una creu» (Evangeli gaudium, n. 82). Aleshores, el cristià queda reduït a cercles cada vegada més estrets i es deslliga dels altres. Si és mossèn, acaba exercint el ministeri com un simple funcionari, amb una tristesa invasiva que impossibilita l'entusiasme missioner. I si és un laic o una laica, torna a la religió com un assumpte merament privat i a la professió purament individual i íntima de la fe.

Però el cristianisme no és això. L'Esperit que, des de la Pentecosta, l'empeny i el potencia ho fa seguir tot. Amara la intimitat de la persona i forma el Poble sant de Déu. L'Esperit Sant penetra els cors i els uneix. És íntim i social a la vegada. Pensem-ho seriosament. Si ens mou un esperit mancat d'algun d'aquests dos elements, podem assegurar que no és l'Esperit de Déu. Ho recordava especialment poc abans de l'estiu a la trobada amb les ermitanes i l'ermità de Tarragona: tot i viu-

re sols i apartats del món, no poden obviar la dimensió social i eclesial de la seva pròpia vocació. Tinguem-ho tots ben present, ara que reprenem les activitats del nou curs.

Hem d'adorar Déu a l'interior del cor. Però, si l'adoració és autèntica, ens hi trobarem amb tots els germans. Adorar Déu íntimament i desentendre's dels altres és adorar-se a si mateix. El Crist ens recorda constantment el Regne i, en el Parnostre, vol que el demanem en plural. És cert que cal la reflexió íntima i feta en solitari. Però el camí de la salvació passa per l'Església, essent —en el pelegrinatge per aquest món i malgrat les seves grandeses i misèries— el lloc de l'actuació de l'Esperit Sant. Aquesta temptació de replegament amb un mateix ja passava a l'època de sant Agustí, doncs afirma en un dels seus sermons: «N'has trobat un que diu: —En tinc prou d'adorar Déu a l'interior de la consciència. Per què he d'anar a l'Església o he de barrejar-me visiblement amb els cristians? Heus ací un que vol la camisa de lli sense la túnica de llana» (Sermó 37,6).

Ben vostre.

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona



El metge dels pobres

El passat 8 de maig vaig tenir l'alegria de celebrar, a la Basílica de Santa Maria del Mar, una missa d'acció de gràcies per la beatificació del primer laic veneçolà: el metge José Gregorio Hernández.

El Dr. José Gregorio va néixer el 1864 en el si d'una família cristiana. Des de jove va voler dedicar-se a ajudar els més vulnerables. La seva vida és un exemple per a qualsevol persona que vulgui lliurar la vida als altres sense esperar res a canvi.

José Gregorio va ser un home normal i corrent, un home senzill vestit amb americana i barret; aquesta és la imatge més estesa que trobarem d'ell. Les seves aficions també eren les d'un home corrent, cantava, ballava i era aficionat a tocar el piano. José Gregorio és un dels sants «de la porta del costat», dels quals parla el papa Francesc en la seva exhortació apostòlica *Gaudete et exsultate* (n. 7).

Hi va haver tres persones importants en la seva vida. La primera, el seu pare, un home honrat que va treballar un temps com a farmacèutic. Diuen que quan algú no podia pagar-lo, no li cobrava res. La segona, la seva mare, una dona compassiva i alegre que va morir quan José Gregorio tenia només vuit anys. La tercera va ser una religiosa que treballava en un hospital. D'ella va aprendre a tractar els malalts amb caritat exquisida.

Va ser un gran biòleg i un gran metge. Va estudiar a Veneçuela, a França i a Alemanya. Tot i que va rebre moltes ofertes de feina dels millors hospitals d'Europa, va decidir treballar al seu país. Va ser un científic que va posar tots els

seus coneixements al servei del poble.

El Dr. Gregorio va ser un home de fe. L'Eucaristia era el centre de la seva vida. En els moments més durs de la seva vida, com la mort del seu germà i de la seva mare, va trobar la pau i el consol en el Senyor. Va fer seves les paraules de sant Pau: ni la mort, ni la vida, ni el present, ni el futur podran separar-nos mai de l'amor de Déu (cf. Rm 8, 38-39).

El Dr. José Gregorio és conegut arreu del món com «el metge dels pobres». Mai va voler enriquir-se amb la seva professió. Quan visitava algú i veia que no podia comprar les medicines que li receptava, deixava discretament unes monedes sobre el llit del pacient.

El Dr. Gregorio va morir el 1919 en un accident, tenia només cinquanta-quatre anys. El seu enterrament va paraitzar la ciutat de Caracas. Durant el funeral, els més pobres del poble exclamaven: «El Dr. Hernández és nostre». El seu exemple ha traspassat les fronteres del seu país. Podem dir que pertany a tots aquells que tracten de servir Crist a través dels més pobres i necessitats.

Aquest preciós testimoni ens recorda la impressionant tasca de tants metges i personal sanitari en el món sencer. A tots ells, gràcies per haver dit sí a aquesta preciosa vocació i gràcies per tenir cura de la nostra salut corporal i psicològica. Que el Dr. Gregorio inspirei els professionals de la salut per tenir també present la salut espiritual i ens ajudi a tots nosaltres, cridats, des del baptisme, a ser sants.

Benvolguts germans i germanes, preguem pels nostres metges i confiïm la seva missió a la intercessió del beat Gregorio Hernández.

COMENTARI DE LA PARAULA

CONSULTORI BÍBLIC

QUIQUE FERNÁNDEZ

Coordinador d'Escola d'Animació Bíblica

Per quin motiu Jesús exorcitza Pere, si l'acabava de confessar com el Messies?

Per què Jesús s'autodenomina «Fill de l'home»?



Hem arribat a Cesarea de Filip, ciutat llindant amb el món pagà. Jesús ha triat aquest escenari per la seva llunyania del centre religiós del judaisme. Per primera vegada vol saber què diuen la gent sobre ell. Tres respostes constitueixen una totalitat: reflecteixen les diferents opinions, algunes d'elles enconrades, que s'havien format els Dotze sobre la seva persona. En el centre, Marc ha col·locat a dretcient els qui l'identifiquen amb Elies, un profeta violent que clama foc del cel perquè aniquilés els profetes de Baal, com ens recorda Lc 9,54 (segons Beza, amb el suport de les versions antigues); els qui l'identifiquen amb Joan Baptista pretenen un Messies reformador de les institucions; en canvi, un terçers l'identifiquen amb un dels grans Profetes. Jesús no accepta el to triomfalista de la confessió de Pere que molts comparteixen: «¡Tu ets el Messies!», els llança un exorcisme per considerar-los endimoniats i els prohibeix escampar-ho perquè podrien provocar un alçament messià-

nic. Ell es presenta com el Messies sofrent, en la línia del Segon-Isaïes. Evidentment, Pere no accepta que el Messies pugui fracassar i té la gosadia de llençar un conjur a Jesús. Aquest es gira i el conjura al seu torn: «Vés-te'n darrere meu, Satanàs!» Tres conjurs, l'un rere l'altre. Jesús invita Satanàs, personificat en Pere, a seguir-lo com a deixeble. L'ocasió és delicada. D'aquí que convoqui «la multitud» de seguidors ensems amb els Dotze invitant-los a «seguir darrere seu», però posant ara una sèrie de condicions: «Si algú vol seguir darrere meu, que es negui a si mateix, carregui amb la seva creu i em segueixi.» Es tracta de començar de bell nou, però sota noves i dràstiques condicions, i ho motiva: «Perquè qui vulgui salvar la seva vida, la perdrà; però qui la perdi per causa de la bona notícia, la salvarà.» Beza posa l'accent en «la bona notícia»; el text usual ho amplia a Jesús: «per causa meua i de la bona notícia.»

JOSEP RIUS-CAMPS

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

Resulta inevitable demanar-se per què deixebles i evangelistes, diuen a Jesús «Fill de Déu» i, en canvi, Ell s'autodenomina tantes vegades, més de vuitanta entre els quatre evangelis, «Fill de l'home». Ens hem de preguntar quin és el significat que conté aquesta expressió i, en conseqüència, quin és la intenció del mateix Jesús.

Si bé trobem l'origen bíblic d'aquesta expressió al llibre de Daniel (7,13-14) serà al llibre del profeta Ezequiel en el qual trobem per la seva profusió ben consolidada aquesta expressió. I és que no són poques les més de noranta vegades que Déu anomena Ezequiel «fill de l'home».

Prenent aquesta generosa mostra com a referent, sens dubte ens porta a considerar que aquestes paraules en arameu (ben-adam), que assenyalen el primer home, havien reduït comunament el seu significat a «home», és a dir, a tots els homes com a descendents d'aquell primer home. És possible entendre que Jesús recorda una vegada i una altra la seva condició humana compartida amb tota la humanitat. És molt probable que des d'aquesta línia de significació es puguin comprendre paraules de Jesús com «ha vingut el Fill de l'home, que menja i beu, i diuen: Aquí teniu un golut i un bevedor, amic de publicans i pecadors» (Mt 11,19).

Tanmateix, en la riquesa i complexitat que sempre comporta abordar la figura de Jesús, cal assenyalar que el títol «Fill de l'home» també apareix acompanyant un sentit messiànic i, fins i tot, escatològic. Dos exemples: «Però el Fill de l'home, quan vingui, ¿trobarà fe a la terra?» (Lc 18,8) i «Veig obert el cel, i el Fill de l'home a la dreta de Déu» (Ac 7,56).

PER A CONSULTES:

REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT



Diumenge XXIV de durant l'any

Lectura primera

Is 50,5-9a

He parat l'esquena als qui m'assotaven

Lectura del llibre d'Isaïes:

El Senyor Déu m'ha parlat a cau d'orella i jo no m'he resistit ni m'he fet enrere: he parat l'esquena als qui m'assotaven i les galtes als qui m'arrancaven la barba; no he amagat la cara davant d'ofenses i escopinades. El Senyor Déu m'ajuda: per això no em dono per vençut: per això paro com una roca la cara i sé que no quedaré avergonyit. Tinc al meu costat el jutge que em declara innocent. Qui vol pledejar amb mi? Compareguem plegats. Qui vol ser el meu acusador? Que se m'acosti. Déu, el Senyor, em defensa: qui em podrà condemnar?

Al·leluia

Ga 6,14

Déu me'n guard de gloriar-me en res que no sigui la creu del Senyor. En ella és com si el món fos crucificat per a mi i jo per a ell.

Salm responsorial

114

Estimo de tot cor el Senyor: el Senyor ha escoltat la meua súplica, ha escoltat el meu clam així que l'invocava.

R. Continuaré caminant entre els qui viuen, a la presència del Senyor.

M'envoltaven els llaços de la mort, tenia davant meu els seus parany, i dintre meu l'angoixa i el neguit. Vaig invocar el nom del Senyor: «Ah, Senyor, salveu-me la vida.» *R.*

El Senyor és just i benigne, el nostre Déu sap compadir. El Senyor salvaguarda els senzills, jo era feble i m'ha salvat. *R.*

Ha alliberat de la mort la meua vida, els meus ulls, de negar-se en el plor, els meus peus, de donar un pas en fals. Continuaré caminant entre els qui viuen, a la presència del Senyor. *R.*

Lectura segona

Jm 2,14-18

Si no hi ha obres, la fe tota sola és morta

Lectura de la carta de sant Jaume:

Germans meus, si algú deia que té fe i no ho demostrava amb les obres, de què serviria? A un home així, la fe el podrà salvar? Suposem que algun dels nostres germans o germanes no tingués ni vestits ni l'aliment de cada dia, i algú de vosaltres li digués: «Ves-te'n en pau, abriga't bé i alimenta't», però no li donés res del que necessita, quin profit li faria? Doncs, amb la fe passa igual: si no hi ha obres, la fe tota sola és morta. Tu dius que tens la fe, jo tinc les obres. Doncs bé, si pots, demostra'm, sense les obres, que tens fe, que jo, amb les obres, et demostraré la meua fe.

Evangelí

Mc 8,27-35

*Vós sou el Messies...
El Fill de l'home ha de patir molt*

Lectura de l'evangelí segons sant Marc:

En aquell temps, Jesús, amb els seus deixebles, se'n anà als poblets de Cesarea de Felip, i pel camí preguntava als seus deixebles: «Qui diuen la gent, que soc jo?» Ells li respongueren: «Uns diuen que sou Joan Baptista, d'altres, que sou Elies, d'altres, que sou algun dels profetes.» Llavors els preguntà: «I vosaltres, qui dieu que soc?» Pere li respon: «Vós sou el Messies.» Ell els prohibí severament que ho digues-

sin a ningú. I començà a instruir-los dient: «El Fill de l'home ha de patir molt: els notables, els grans sacerdots i els mestres de la Llei l'han de rebutjar, ha de ser mort, i al cap de tres dies ressuscitarà.» I els ho deia amb tota claredat.

Pere, pensant fer-li un favor, es posà a contradir-lo. Però Jesús es girà, renyà Pere davant els deixebles i li digué: «Fuig d'aquí, Satanàs! No penses com Déu, sinó com els homes.» Després cridà la gent i els seus deixebles i els digué: «Si algú vol venir amb mi, que es negui ell mateix, que prengui la seva creu i m'acompanyi. Qui vulgui salvar la seva vida la perdrà, però el qui la perdi per mi i per l'evangelí, la salvarà.»



Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIAI I)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 4)

Setembre

12. DIUMENGE

Diumenge XXIV de durant l'any, Verd. Lectures: Isaïes 50,5-9a / Salm 114 / Jaume 2,14-18 / Marc 8,27-35
SANTORAL: Mare de Déu de Lluc. Guiu, pel.; beat Miró, prev.

13. DILLUNS

Sant Joan Crisòstom (MO), Blanc. Lectures: 1 Timoteu 2,1-8 / Salm 27 / Lluc 7,1-10
SANTORAL: Felip.

14. DIMARTS

Exaltació de la Santa Creu (F), Vermell. Lectures: Nombres 21,4-9 / Salm 77 / Joan 3,13-17
SANTORAL: Crescenci, mr.; Ròsula, mr.

15. DIMECRES

Mare de Déu dels Dolors (MO), Blanc. Lectures: 1 Timoteu 3,14-16 / Salm 110 / Joan 19,25-27
SANTORAL: Caterina de Gènova, viuda; Nicomedes, mr.

16. DIJOUS

Sants Corneli i Cebrià (MO), Vermell. Lectures: 1 Timoteu 4,12-16 / Salm 110 / Lluc 7,36-50
SANTORAL: Edita, vg.; beat Víctor III, p.

17. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: 1 Timoteu 6,2c-12 / Salm 48 / Lluc 8,1-3. O bé: **Sant Robert Bel·larmí** (ML), Blanc. Vic: **Dedicació de la catedral** (S), Blanc.
SANTORAL: Ariadna, mr.; Coloma, vg. i mr.; Hildegarda de Bingen, ab.; Pere d'Arbuès, prev. i mr.

18. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: 1 Timoteu 6,13-16 / Salm 99 / Lluc 8,4-15
SANTORAL: Ferriol, mr.; Irene, mr.; Josep de Cupertino, prev.; Sofia, mr.

El Sant 17 SETEMBRE

Sant Pere d'Arbuès

Als regnes hispànics la Inquisició va ser una institució amb una finalitat i mètodes que avui veiem com a totalment reprovables. Entre els inquisidors, doncs, n'hi ha pocs que siguin considerats sants, però existeixen algunes excepcions, sobretot durant la primera època, com ara Pere d'Arbuès (1442 – 1485).

Fill de la noblesa aragonesa, va estudiar Filosofia a Osca, Dret a Bolonya i finalment va ser canonge agustiní a la catedral de Saragossa. L'any 1484 va ser nomenat pels Reis catòlics inquisidor general de la Corona d'Aragó, és a dir del Regne d'Aragó, del Principat de Catalunya, i dels regnes de València i de Mallorca. Una de les tasques principals de sant Pere d'Arbuès al capdavant de la Inquisició va consistir a descobrir aquells cristians conversos que en públic s'adherien a l'Església i en privat mantenien les tradicions jueves. La seva actuació, com era d'esperar, va ser molt mal rebuda entre algunes famílies nobles d'ascendència jueva. La tensió no va parar de créixer fins que un dia va ser atacat mortalment per uns sicaris mentre pregava a la catedral de Saragossa. Per aquest motiu és considerat màrtir. Sant Pere d'Arbuès va ser canonitzat per Pius IX l'any 1867.



XLV Jornades de l'AEPL

JAUME GONZÁLEZ PADRÓS
Institut de Litúrgia
ad instar Facultatis



Els dies 24 al 26 d'agost passat han tingut lloc les quaranta-cinques Jornades de l'Associació Espanyola de Professors de Litúrgia, a la ciutat compostel·lana. En aquest any sant hem volgut ser també nosaltres pelegrins i posar-nos davant el sepulcre del sant apòstol en actitud d'acció de gràcies per tots els dons rebuts en la santa Església i amb esperit de conversió.

Els docents de sagrada litúrgia de les diferents facultats, seminaris i centres de formació teològica del nostre estat, formem una associació que porta ja un llarg recorregut. Es tracta d'un àmbit de comunió en la mateixa tasca eclesial i d'intercanvi intel·lectual per aprofundir en els temes que són propis a la nostra disciplina acadèmica.

Estem convençuts que la missió que duem a terme és de summa importància per a la vida de fe dels batejats. El Concili Vaticà II va afirmar sense embuts que la sagrada litúrgia és el cim i la font de tota la vida cristiana. El mateix Francesc durant una audiència general que va tenir lloc l'hivern passat, ha declarat, literalment, que «un cristianisme sense litúrgia seria un cristianisme sense Crist». No es pot dir millor ni més clar.

En aquests dies hem treballat el tema que havíem programat per a la trobada de l'any 2020 que, per raons òbvies, va haver de ser ajornada: «Als 50 anys del Missal Romà.» Diversos ponents han il·luminat, amb les seves reflexions, aquesta qüestió. Després de les paraules d'inauguració de les Jornades per part de l'arquebisbe de Santiago i del president de l'Associació, el Dr. Eloy Bueno de la Fuente, de la Facultat de Teologia de Burgos, ens va parlar del marc històric i eclesial en què va néixer i créixer el missal que posem sobre els nostres altars. Sempre és interessant i necessari conèixer el context per comprendre un text, en aquest cas, el nostre llibre litúrgic.

Nomenys interessant i il·luminadora fou la conferència del monjo de Montserrat, molt conegut per les seves publicacions, P. Bernabé Dalmau, qui va glossar admirablement el tema: «L'eucaristia, esdeveniment d'ordre espiritual», inspirant-se en la frase

de la carta apostòlica de sant Joan Pau II, *Vicesimus quintus annus* (1988).

El Dr. Matías Augé, religiós claretia, famós professor al Pontifici Institut Litúrgic de sant Anselm i en altres centres acadèmics romans, va afrontar el delicat argument que segueix: «Dificultats per a la recepció del missal: progressistes i tradicionalistes, fantasies i nostàlgies.» Amb el seu mètode precís i sintètic, així com gràcies al seu excel·lent coneixement bibliogràfic, ens va il·lustrar a tots sobre aquesta debatuda qüestió.

«La missa amb poble» va ser l'última ponència de les Jornades, confiada al Dr. Jordi Font, vicedirector de l'Institut de Litúrgia *ad instar Facultatis*, de l'Ateneu Universitari Sant Pacià, a Barcelona. Amb les seves paraules aprofundírem en aquesta forma de celebrar la missa, autèntic punt ferm del missal de sant Pau VI, i vam poder comprendre millor les seves arrels i el seu abast teològic i espiritual, tant per als ministres ordenats com per als altres batejats.

Finalment, encara tres temes més, treballats a manera de seminaris en petits grups, van completar el treball acadèmic d'uns dies intensos: «Revisió de l'ordinari de la missa», «Ús de la llengua vernacle» i «La concelebració», preparats pels professors José Diéguez, Félix Arocena i Adolfo Lucas, respectivament. A aquesta dedicació intel·lectual hem d'afegir, com una cosa habitual en les nostres trobades, els moments de pregària litúrgica, entre els quals destaca la celebració de l'eucaristia que, el primer dia va tenir lloc al monestir de les benedictines, amb el bisbe auxiliar de la diòcesi i, l'endemà, la participació en la missa del pelegrí, presidida per l'arquebisbe metropolità, Mons. Julián Barrio, per qui vam ser fraternalment acompanyats a la ciutat del sant apòstol. Tota una experiència de comunió que, des d'aquí, volem agrair-li de tot cor.

Els professors de la nostra associació vam poder comprovar un any més que segueix viva en nosaltres la passió per la pregària de l'Església i que, amb el nostre treball d'aprofundiment, dia rere dia, aportem, del que se'ns ha donat, allò que cal perquè tots compreguin i estimin el tresor de la vida litúrgica.



Llibre commemoratiu de la parròquia lleidatana de Sant Joan Baptista (i II)

ANNA MARIA GAYA
Lleida

La intervenció del doctor Manuel Lladonosa, un dels autors del llibre, que no va poder participar a l'acte per un problema de salut, va ser llegida. Va estar centrada en el Moviment Apostòlic de Sant Joan, que va tenir una vida esplendorosa als anys cinquanta i seixanta del segle XX. Va ser impulsat pel vicari mossèn Josep Roig, amb el suport del rector Ramon Macarulla i d'un grup de laïques i laics de la parròquia.

El Moviment va centrar la seva atenció social al barri del Canyeret, de composició popular i de persones que vivien en la pobresa, i en l'examen crític de les condicions econòmiques i socials que provocaven aquella manca de recursos. Així, esdevingué «tot un exemple del seguiment del ritme de l'Església universal i de creativitat local».

Mn. Joan Ramon Ezquerra va posar en relleu que la parròquia més petita de Lleida en habitants i

extensió actualment, abans era la més gran i és mare que ha infanat altres parròquies: Sant Pere, la Sagrada Família, Santa Teresa Jornet, Sant Josep Obrer i Sant Agustí. També va recordar amb afecte els darrers mossens que li han donat vida: Mn. Ramon Macarulla, Mn. Josep Agustí, Mn. Ramon Freixes i Mn. Joan Mora. I va expressar un gran desig: «Tant de bo que els mossens que servim la parròquia avui sapiguem prendre la torxa que tan alta ens han deixat.»

Mn. Jaume Pons va posar l'accent en el procés de construcció del temple, lent i difícil, així com també del llibre, que ha tingut les seves vicissituds. Tot seguit, Anna Maria Gaya va presentar un audiovisual explicatiu de la commemoració d'aquests tres darrers anys, emmarcada en la història de la parròquia i els seus dos temples, i enllaçant-la amb el temps actual i la miscel·lània que ha coordinat.

L'acte també va comptar amb una representació de la Federació de Colles de l'Aplec del Cargol, que

va voler fer el seu homenatge particular a la parròquia de Sant Joan dedicant-li el disseny d'una xapa de cava. El bisbe Salvador va tancar l'acte. Va posar en valor «les persones que han format una comunitat viva parroquial des del temps de la construcció fins ara, estretament vinculada a la diòcesi» i també va agrair i beneir «els que han fet possible el temple, la celebració dels aniversaris i el llibre».

El volum, curiosament maquetat per Raquel Contreras, ha estat promogut i editat per la parròquia de Sant Joan, que l'ha posat a la venda al preu de vint euros.

Va ser un dia molt especial per a la parròquia de Sant Joan per la culminació dels tres aniversaris que la parròquia ha celebrat durant els tres darrers anys, ben recollits a les pancartes que han estat penjades a les portes del temple i que aquest dia feien de teló de fons de l'acte presidit per la imatge de sant Joan Baptista, el Precursor de Jesús, patró de la parròquia i de la diòcesi de Lleida.

Postals des d'Andalusia

«Superar les dificultats»

A poc a poc, ens endinsem en el nou curs acadèmic i pastoral, en aquestes primeres trobades entre professors i alumnes, potser a les aules, potser sense presencialitat, però amb un horitzó comú: «Aconseguir objectius, preparar-nos cada vegada més i millor, de cara a un futur, més que mai, "incert".»

I una de les «armes» per triomfar és «superar les dificultats», senzillament. Per a això, el primer és detectar-les, adonar-nos dels obstacles que es presenten. El segon, la decisió d'afrontar-los. I, en tercer lloc, assaborir la satisfacció d'haver vençut i solucionat cada problema. El filòsof i poeta Tagore deia: «Sigui quina sigui la teva espina, accepta-la, perquè és companya de la rosa.» I Viktor Frankl, el famós psiquiatre austríac que va patir tant als camps de concentració durant la II Guerra Mundial, assenyalava: «Quan ens trobem davant d'un patiment inevitable, el més important és la nostra actitud. Aquí es pot actualitzar el màxim potencial humà: convertir una tragèdia personal, en un triomf.»

Quina meravella, passar de l'aclaparament al somriure; transformar el problema en solució.

Al llarg de setembre, molts andalusos fan vacances, potser perquè els llocs de descans estan més lliures i hi ha menys gent. A poc a poc, arriba la tardor, l'estació de les nostàlgies i de solcs oberts per a la sembra. Un bon moment per sortir de nosaltres mateixos i afrontar dificultats i problemes, tot recordant aquell bonic pensament de l'escriptora italiana, Cristina Trivulzio: «L'art de vèncer les grans dificultats s'adquireix amb el costum d'afrontar les petites.»

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Les minimemòries de J. Ruaix

Vaig tenir la gran sort d'anar durant deu anys a unes classes que Josep Ruaix feia a l'acadèmia Vèrtex de Barcelona un cop a la setmana. Hi vaig aprendre molt sobre la llengua catalana. Però sabia poc de la seva vida, perquè no és home de fer-se propaganda ell mateix. És clar, tinc tota l'obra que ell ha editat, en la qual em fonamento sempre i que consulto davant qualsevol dubte; també sabia de la seva dedicació a corregir... i em constava que era un treballador incansable. Vaig tenir sort d'ell durant els dinou anys que vaig dirigir la revista *Llengua Nacional*: en va redactar quasi tots els editorials, hi va fer regularment la correcció dels continguts, em va donar bons consells sobre què publicar-hi i què no.

Ara bé, amb les minimemòries que *Catalunya Cristiana* ha anat fent sortir durant els estius de l'any passat i del present he descobert encara moltes més facetes que Ruaix tenia amagades. De manera destacada, fou un precursor de l'ensenyament del català en les èpoques fosques del franquisme, un capdavanter perquè en la nostra Església s'hi anés fent cada vegada més normal l'ús de la nostra llengua, i a un bon nivell de qualitat. Gràcies a ell tenim unes obres modèliques de tema religiós, entre les quals excel·leix la *Bíblia catalana interconfessional*, que tot creient hauria de tenir a casa seva.

Gràcies, doncs, al vostre setmanari per haver-nos fet conèixer més a fons aquest eclesiàstic i gran mestre de la llengua. I us suggereixo que tingueu sempre en compte els seus ensenyaments i no us estigueu de consultar-li qualsevol dubte, perquè ell és sempre amatent a respondre.

RAMON SANGLES I MOLES
Torelló

Salut mental

Els trastorns mentals augmenten el risc de contraure malalties cardiovasculars i diabetis. Un 20% de nens i adolescents en tenen algun, i una de cada quatre persones adultes també en pot ser diagnosticada.

El pitjor de patir una malaltia mental és que la gent espera que aquella persona es comporti com si no la tingués. Això demostra una superficialitat de la societat, que no es fa càrrec de la malaltia i que provoca soledat per culpa de la incomprensió. Quan un està malalt, sovint els més propers l'abandonen. El veuen com a insignificant, no el valoren. La discriminació suposa una violència, un maltractament cap a aquell que no és com tu voldries que fos. En la petitesa de l'ésser humà es troba la grandesa.

Com podem potenciar la il·lusió per viure? L'objectiu de l'ètica és assumir ideals morals, amb una actitud de respecte i procurar viure en pau amb un mateix.

És molt lloable i humà plorar i patir per una situació dura, no tot ho hem d'amagar ni anestesiari amb ansiolítics. Sovint, un veritable amic o familiar pot ajudar tant o millor que un professional. Jutjar és no comprendre. Comprendre és acompanyar l'altre en les seves preocupacions i situacions.

MONTSERRAT ROSELL PUJOL
Vic

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Segons un informe de la Fundació Pere Tarrés, la seva qualitat de vida ha empitjorat en els darrers mesos

L'impacte del Covid-19 sobre les persones cuidadores

REDACCIÓ

Esgotament, estrès emocional, manca de temps per a un mateix, problemes de conciliació personal i laboral... Aquestes són algunes de les sensacions que arran de la pandèmia manifesten haver sentit les persones cuidadores no professionals, és a dir, aquelles persones encarregades de tenir cura al domicili d'un familiar en situació de dependència que no estan vinculades a un servei d'atenció professionalitzat.

Ho ha analitzat l'informe *Avaluació de la qualitat de vida de les persones cuidadores. Impacte de serveis i prestacions en el context Covid-19*, que es va presentar recentment en el marc d'una jornada organitzada per la Fundació Pere Tarrés i que conclou que la qualitat de vida de les persones cuidadores ha empitjorat en els últims mesos com a conseqüència del Covid-19.

L'estudi, que s'ha elaborat gràcies al finançament estatal a càrrec del 0,7% de l'IRPF, pretén diversos objectius: avaluar la qualitat de vida de les persones cuidadores no professionals, així com l'afectació que hi ha tingut la pandèmia, i identificar l'estat dels serveis o prestacions que inclou actualment el sistema de serveis socials espanyol.

Pel que fa al primer propòsit, l'informe analitza, en base a les respostes de 349 persones a un qüestionari, set variables que determinen la qualitat de vida (físiques, emocionals, familiars, relacionals, materials, de desenvolupament personal i de suport formal) i extreu conclusions preocupants, com que un 73,3% dels enquestats asseguren sentir-se estressats almenys un cop per setmana.

Una de cada quatre persones cuidadores no professionals s'han vist desgastades físicament i emocionalment arran de la pandèmia



En l'aspecte econòmic o material també és significatiu que la situació econòmica de moltes d'aquestes persones és precària, fins al punt que un 29,9% no disposa d'adaptacions de cap tipus al seu domicili, tot i tenir cura d'una persona dependent.

Desgast físic i emocional

Pel que fa a la influència del Covid-19 en la feina que realitzen les persones cuidadores no professionals, l'afectació ha estat important. Fins a un 83,3% de la mostra enquestada ha manifestat que la pandèmia ha tingut algun efecte negatiu en la seva qualitat de vida, mentre que una de cada quatre persones ha remarcat de forma explícita que la situació li ha provocat un important desgast físic i emocional.

Per la por al contagi, un 7,8% de les persones cuidadores no professionals ha explicat que han extremat les mesures d'higiene i de prevenció. Un 4,1% també ha manifestat haver patit un major estrès emocional per la impossibilitat o di-



ficultat d'assumir el rol de persona cuidadora en el cas d'haver resultat contagiada. Aquesta circumstància també ha augmentat la percepció de soledat per part de la persona cuidadora.

A més, un 8% ha indicat que la situació generada pel Covid-19 ha generat la impossibilitat d'accedir a serveis de suport com els centres de dia o l'assistència domiciliària, i això, lògicament, ha repercutit també de forma negativa tant en les persones dependents com en els seus cuidadors i cuidadores.

El confinament i la reducció del suport informal i formal durant els primers mesos de la pandèmia han implicat per a les persones enquestades un augment de les hores de cura, tal com han indicat el 14,7% dels enquestats. Això ha augmentat l'estrès i també les tensions familiars.

De fet, un 5,6% ha expressat que han hagut de viure situacions complexes i de gran desgast emocional en no poder conciliar la situació laboral amb la familiar. De retruc, això ha acabat perjudicant la vida

personal de la persona cuidadora, que ha vist com davant d'aquesta disjuntiva ha optat per reduir el temps d'oci, l'autonomia i la llibertat personal.

Quant als recursos i prestacions socials destinats a atendre les persones dependents, l'informe dona a conèixer que en alguns casos no aconsegueixen millorar la qualitat de vida de les persones cuidadores, sinó que fins i tot l'empitjoren. Les persones enquestades destaquen com a aspectes negatius la quantitat insuficient de les prestacions econòmiques previstes per a l'ajut a la dependència, la lentitud i complexitat del procés per sol·licitar la cartera de serveis disponibles o el desfasament entre el període de temps que passa des que s'aprova el grau de dependència fins que es concreta l'accés a la prestació.

Retrat robot

De l'informe s'extreu un retrat robot de la persona cuidadora a l'Estat espanyol, que té molt a veure amb la concepció de la feina de les cures com una tasca femininitzada i poc reconeguda socialment.

La persona cuidadora és, de manera majoritària, dona (el 85,3% de les persones que han participat en l'estudi ho són), té entre 46 i 65 anys (el 63,6%), viu amb la seva parella o exparella (el 58,4%) o també amb el seu fill/filla o fills (el 51,8%). A més, quatre de cada deu persones de la mostra té estudis universitaris i gairebé la meitat està treballant actualment. El 70,4% d'elles es consideren les principals responsables de les tasques de cura, i hi dediquen de mitjana 12,4 hores diàries.

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya
Cristiana tindran un descompte
de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

Exposició fotogràfica de la Barcelona portuària de postguerra

Instantànies obertes a l'esperança

REDACCIÓ
Barcelona

Fins al proper 10 d'octubre es pot visitar al Museu Marítim de Barcelona l'exposició *Imatges trobades. La Barcelona marítima de postguerra*. El fons Joaquín Tusquets de Cabirol, dedicada a la col·lecció fotogràfica que ha adquirit el MMB amb el finançament de la Diputació de Barcelona i que està integrada per 4.317 negatius recentment descoberts, datats entre el 1940 i el 1959.

Joaquín Tusquets de Cabirol (Barcelona, 1904-1979) va ser un apassionat per la fotografia que exercia la professió de perit químic i era copropietari d'una fàbrica de química industrial. La seva posició benestant, i també una gran vocació creativa, el van abocar a una producció fotogràfica prolífica. Sempre amb la càmera a la mà, va dedicar nombroses hores del seu temps lliure a retratar la vida quotidiana que l'envoltava.

Tusquets forma part d'una generació de fotògrafs amateurs que van viure la realitat dolorosa d'un país desfet per la guerra. La instauració de la dictadura va truncar els fructífers moviments culturals que hi havia abans del conflicte bèl·lic. La consolidació dels discursos sobre la fotografia moderna, tan vius en temps de la República, van quedar aturats.

L'exposició, comissariada per Silvia Dahl i Elvira Mata, fa un recorregut en blanc i negre per la Barcelona marítima de postguerra a través de la mirada artística de Joaquín Tusquets. En un període caracteritzat per la manca de recursos i on es disposava de poc material fotogràfic, Tusquets fa un retrat de la vida de l'època, així com del Museu Marítim de Barcelona (inaugurat el 18 de gener del 1941, hereu directe del Museu Marítim de Catalunya, que va néixer el 1936) i

del mateix port de Barcelona.

La fotografia de Tusquets es regeix per les pautes del seu temps, que valorava una temàtica «amable», de composició clàssica i de tècnica acurada. Els aficionats com ell fomentaven i promocionaven la cultura fotogràfica, tot organitzant concursos, cicles de conferències, exposicions, formació tècnica artística i excursions fotogràfiques, entre altres activitats.

L'exposició, estructurada en quatre grans àmbits, mostra la Barcelona portuària de postguerra. Els

dies festius, Joaquín Tusquets baixava al port amb assiduitat. La seva mirada fugia dels estralls d'una guerra durant la qual el port havia patit bombardejos constants. La reconstrucció de magatzems o la recuperació de vaixells enfonsats no eren temes que va voler tractar. Tusquets observava amb sorpresa el tràfec de velers i com caminaven pels molls ciutadans i ciutadanes que, com ell, s'acostaven a la vora del mar per respirar aire pur en uns escenaris oberts a un futur més esperançador.



© Museu Marítim de Barcelona/Arxiu Família Tusquets Gras

Fotografia de Joaquín Tusquets de Cabirol, en què palesa una depurada sensibilitat estètica.



27

LA ALEGRÍA DEL AMOR se mantiene en los momentos difíciles

Francisco ha insistido en la necesidad de *cuidar la alegría del amor*, y ha tenido la valentía de afirmar que el afán de placer puede hacerse obsesivo, de tal modo que llegue a esclavizar e incapacite para experimentar otras satisfacciones.

«En el matrimonio es necesario cuidar la alegría del amor. Cuando el afán de placer se hace obsesivo, llega a esclavizarnos y nos incapacita para experimentar otras satisfacciones.»

En cambio, la alegría aumenta nuestra capacidad de gozar y nos permite encontrar gusto en muchas otras cosas, incluso cuando el placer físico disminuye con el paso de los años.

Santo Tomás decía que la palabra *alegría* se refiere a una expansión del corazón. Podemos experimentar la alegría matrimonial en medio del dolor; implica aceptar que el matrimonio es una combinación necesaria de gozos y esfuerzos, de tensiones y descanso, de dolor y consuelo, de satisfacciones y de anhelos, de molestias y de placeres, pero siempre en el sentido de la amistad, la cual mueve a los esposos a cuidarse el uno al otro: “se prestan mutuamente ayuda y servicio” (*Gaudium et Spes*, 48)» (AL 126).

Las ocasiones de experimentar la alegría en el matrimonio son múltiples y hay que aprender a aprovecharlas. El amor nos invita a mirar al otro; y la mirada al otro es, a su vez, un estímulo que debemos saber valorar.

«La experiencia estética del amor se expresa en esa ‘mirada’ que contempla al otro como un fin en sí mismo, aunque el otro esté enfermo, sea anciano o nada atractivo. La mirada que valora al otro tiene una enorme importancia, y escatimarla nos perjudica.»

A veces, ¡cuántas cosas hacen los esposos y los hijos para ser observados y tenidos en cuenta! Muchas heridas y crisis se originan al dejar de mirarnos los unos a los otros. Esto es lo que se expresa en algunas quejas y agravios que a menudo se dan en las familias: “Mi esposo no me mira; se comporta como si

que soc invisible”. “Per favor, mira’m quan et parlo”. “La meva dona ja no em mira, ara només té ulls per als seus fills”. “A casa meva jo no importo a ningú, ni tan sols em veuen, com si jo no existís”. L’amor ens obre els ulls i ens capacita per veure, més enllà de tot, el gran valor d’un ésser humà» (AL 128).

A més, l’alegria es contagia i mai no és supèrflua. Per això, cometem un error quan la dissimulem, com si, reservant-la per a nosaltres mateixos, aconseguíssim fer-la més satisfactòria. L’alegria és una forma de ‘riquesa’, i no oblidem mai que la riquesa compartida és més enriquidora.

«Cal que l’alegria d’aquest amor contemplatiu sigui conreada amb cura. Com que hem estat creats per estimar, no hi ha alegria més gran que el fet de compartir les coses bones: dona i rep; i gaudeix-ne.

Les alegries més intenses de la vida sorgeixen quan som capaços de provocar l’alegria en els altres, com una anticipació del cel. [...] És motiu d’alegria i consol haver provocat satisfacció en els altres, observar com gaudeixen. Aquesta alegria tan sols pot ser fruit de l’amor fratern, no de l’egoisme vanitós; és l’alegria dels dos amants que es complauen en el bé dels éssers estimats, que es donen lliurement l’un a l’altre i així donen fruit abundant» (AL 129).

No ens ha de sorprendre que el papa Francesc hagi sentit la necessitat de relacionar l’alegria amb l’amor conjugal, perquè la unió entre aquestes dues expressions és precisament la que justifica el títol que ha donat a aquesta exhortació apostòlica: **L’alegria de l’amor**. Recordem que la seva primera exhortació apostòlica té un títol molt semblant: **L’alegria de l’Evangeli**.

Vet aquí la justificació:

«L’alegria de l’Evangeli omple el cor i la vida sencera dels qui es troben amb Jesús. Els qui es deixen trobar per Ell són alliberats del pecat, de la tristesa, del buit interior, de l’aïllament. Amb Jesucrist sempre neix i reneix l’alegria» (EG 1).

«Reconec que l’alegria no es viu de la mateixa manera en totes les etapes i circumstàncies de la vida, de vegades molt dures. S’adapta i es transforma, i sempre roman almenys com un brot de llum que neix de la certesa personal de ser infinitament estimat, més enllà de tot» (EG 6).

- Què pot impedir que l’encontre de dues persones que s’estimen profundament sigui motiu d’alegria?
- De quina manera un matrimoni cristià pot viure realment l’alegria de l’Evangeli que ens proposa el papa Francesc? Com poden manifestar-ho els esposos?



El canvi climàtic fa que l'Antàrtida perdi gel a gran velocitat.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

L'Antàrtida també pateix l'agressió del canvi climàtic

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya



Em direu que em faig pesat parlant tantes vegades del canvi climàtic. Potser teniu raó. Però la cosa és tan seriosa i important que quan em trobo amb un article que proporciona noves dades sobre el tema no puc resistir a la temptació de fer-vos-en un resum. En aquest cas es tracta sobre el que passa a l'Antàrtida i sobre el que s'hi pensa fer.

L'Antàrtida és un continent. Amb els seus catorze milions de quilòmetres quadrats supera no tan sols Austràlia sinó també Europa (que només en té uns deu i mig). I cobreix gairebé tot el cercle polar austral. Conté el 90% del volum total de gel del món. El seu territori està cobert de glaç fins a una altura de 1,6 km de promig (hi ha llocs que passa de 2,5 km). Això vol dir que conté el 77% de l'aigua dolça del planeta. Ja es veu per això que té importància per a la vida de tota la Terra. S'ha dit, i amb raó, que el nostre futur depèn del futur de l'Antàrtida.

I què hi està fent el canvi climàtic? Li fa perdre a gran velocitat la riquesa de gel i altera la vida que aixopluga (pingüins i altres espècies) perquè el promig d'augment de temperatura,

mesurat en els últims trenta anys, està superant el triple de l'augment que experimentem nosaltres a Europa, per exemple. Com pot ser tant? És que, a mida que perd gel, li augmenta la capacitat de retenir la calor que li ve del Sol. No fa gaire se li desprengué un gegantí iceberg que presentava una extensió més gran que l'illa de Mallorca.

Què podem fer-hi? Aquest mes d'octubre sabrem alguna cosa dels plans que acordaran dur a terme els membres de la Convenció per a la Conservació de Recursos Vius Marins Antàrtics (CCRVMA) a la reunió que tindran per impulsar la protecció de l'oceà Austral amb la creació de tres àrees marines protegides, sobretot l'anomenada península Antàrtica, una de les més afectades pel canvi climàtic i epicentre de la pesca de krill. Però és clar que, a més, tot el que es faci en ordre mundial per aturar el canvi és important també per a aquesta zona del planeta.

Esperem, doncs, que cada vegada hi hagi més consciència de la necessitat d'actuar en aquest sentit i s'hi vagi posant remei en la mesura que es pugui.

TRADICIONS REMEIERES

El marfull

El marfull o viburn, que alguns també en diuen «llorer bord» (llat., *Virburnum tinus*; cast., *Viburno*, *Durillo*) és una planta molt abundosa a Catalunya, especialment al massís de Montserrat en els alzinars de la part alta. Es tracta d'un arbuixell de branques força flexibles i de fulles enteres, que fa una flor blanca grogosa molt vistosa. Produeix una drupa de color blau fosc, molt tòxica, ja que la seva ingestió pot produir greus trastorns gastrointestinals i només l'usen els tintorers com a colorant. Els antics religiosos definiren el marfull com a una «planta ramosa d'arrel rastrera, que s'estén molt y és perjudicial als sembrats», puix que creix espontàniament als boscos de roure i alzina i, també, als erms.

Aquest «llorer bord», el famós doctor Andrés de Laguna l'anomenava *Tino*, i en féu esment en el seu comentari a l'obra de Dioscòrides que publicà a Salamanca l'any 1566 (vegeu *Acerca de la materia medicinal*, f. 65), on posà en relleu l'abundor de mates de marfull en les terres italianes: «*Hállase a cada paso en Italia un cierto Laurel salvaje, el qual produce unas bayas menudas y azules, llamado Tino.*» El seu principi actiu és la viburnina i hom la troba en l'arrel i en l'escorça de les tiges del marfull. Alguns metges com el Dr. A. Robin el receptaren, sota estricte control mè-

dic, com a sedant per tal de temperar els dolors menstruals, segons consta en el famós formulari parisenc Astier, on hi ha descrita una mixtura i un elixir elaborats amb un «*extrait fluide de viburnum*» (vegeu el *Formulaire Astier*, Paris 1922, p. 353).

Hi ha una mena de marfull anomenat «dolç» (llat. *Viburnum prunifolium*; cast., *Viburno dulce*), que és originari de Mèxic i dels Estats Units, i amb l'escorça de l'arrel d'aquest marfull dolç s'han preparat coccions a guisa de sedant per a les crisis asmàtiques i, també, per als dolors del menstru.

La medicina popular solia fer una «bullidura» de fulles de marfull —que són molt amargants!— per tal d'ajudar a rebaixar la febre; una tradició remeiera que va recollir Gabriel de la Puerta en el seu *Tratado práctico de determinación de las plantas* (Madrid 1876), on escriví a la p. 184: «*Las hojas del durillo son amargas, y en algunas partes las usan como febrífugo.*»

Per evitar possibles confusions, cal recordar que hi ha també un mosquit de cos prim que pica molt fort per xuclar la sang i que, semblantment, també s'anomena *marfull*, i que produeix uns senyals molt vius a la pell després de les picades. A l'article vinent us parlaré, si Déu vol, del poncem i de les seves virtuts remeieres. Com sempre, us saludo amb Pau i Bé!

FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA

Arxiver dels Caputxins



La medicina popular solia fer una «bullidura» de fulles de marfull per ajudar a rebaixar la febre.


ISABEL GÓMEZ-ACEBO

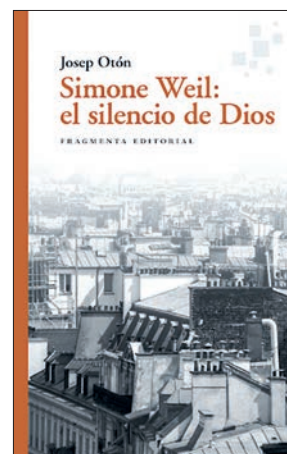
El santo olvidado
Domingo de Guzmán
San Pablo, 2021, 204 pàg.

La història de Domènec de Guzmán comença a Caleruega, un petit poble castellà, l'any 1170. Tot i que va tenir una vida molt fructífera, curiosament, el fundador de l'orde dels dominics és gairebé un desconegut per al gran públic. A través de converses de taula, les protagonistes aprofundeixen en la biografia de sant Domènec, un sant oblidat.


JOSÉ SOLS LUCÍA

Ética de la ecología integral
Herder Editorial, 2021, 168 pàg.

El repte més gran que té la humanitat al segle XXI és l'ecològic. És un desafiament fascinant al mateix temps que dramàtic: tenim la possibilitat de canviar la manera de viure a la Terra, fins i tot de repensar què significa ser humà. Amb tot, si no rectifiquem els nostres hàbits contaminants en aquest segle, el següent serà massa tard i la vida humana a la Terra tindrà data de caducitat.


JOSEP OTÓN

Simone Weil: el silencio de Dios
Fragmenta Editorial, 2021, 222 pàg.

Amb una trajectòria immersa en el context de la II Guerra Mundial, i a l'ombra d'Auschwitz i de la pregunta pel silenci de Déu, Simone Weil ens ofereix un dels llegats filosòfics i espirituals més rellevants i suggeridors de la primera meitat del segle XX. En aquest llibre, l'autor prossegueix el seu estudi de la interioritat de místics, artistes i pensadors.


NAMWALI SERPELL

La deriva
Seix Barral, 2021, 752 pàg.

A la vora del riu Zambezi, al costat de les majestuoses cascades Victòria, hi un vell enclavament colonial anomenat The Old Drift, lloc on confluirà el futur de tres famílies d'origens molt diferents: una africana, una interracial procedent d'Anglaterra i una altra que arriba d'Itàlia per construir una nova vida. Les dones d'aquestes famílies marcaran el compàs de la història.


MICHAEELEN DOUCLEFF

L'art perdut d'educar
Columna, 2021, 352 pàg.

Quan la doctora Michaeleen Doucleff va ser mare, es va adonar de les dificultats que implica criar nens petits. Per primera vegada a la vida se sentia sobrepassada. Així que va agafar la seva filla i se'n va anar a aprendre estratègies de criança de tres de les comunitats més venerables del món: les famílies maies de Mèxic, les famílies inuits de sobre del cercle polar àrtic i les famílies hadzabes de Tanzània.


XAVIER MORET

Històries del Japó
Pòrtic, 2021, 384 pàg.

El Japó es una terra de contrastos entre la persistència gairebé sagrada del passat i la mirada curiosa al futur. La tecnologia punta i els gratacels conviuen amb la mentalitat samurai i els santuaris antics, on la naturalesa és venerada com un déu i la gastronomia s'esforça per assolir la perfecció. Aquest llibre ens ofereix les claus per comprendre la cultura i la complexitat d'un país fascinant.

CRÍTICA DE CINEMA

JOSEP ROVIRA CLAVERAS
Auxiliar de vídeo



La idealització de l'amor

Gertrud és una pel·lícula danesa del 1964. Tracta sobre l'amor i la passió absoluts que busca la Gertrud, els quals té tan idealitzats, que li és impossible de trobar i per això les seves relacions sempre es veuen abocades al fracàs.

L'argument és senzill i, fins i tot, malgrat semblar impossible, podria haver estat una comèdia dels germans Marx. La Gertrud vol deixar el seu marit, el Gustav —qui, segons ella, no li fa cas perquè anteposa la seva vida laboral—, per estar amb l'Erland, el seu amant actual, però, mentrestant, també pul·lula al voltant del seu antic amant, el Gabriel.

Els personatges, igual que els decorats, són freds, distants, i tot és tan simètric que crea una inestabilitat inexplorable. Els quadres, els sofàs, els mobles, els rellotges... tot sembla una pintura inanimada. Els personatges amb prou feines es miren i, encara menys,

es toquen. El cert, però, és que la pel·lícula segurament és una obra mestra perquè va més enllà de les paraules i intenta transmetre a través de l'atmosfera que crea Dreyer.

La casa de Gustav i Gertrud dona a entendre que viuen acompanyats, amb servei i una decoració rica en abundància, però resulta freda, sense vida.

En una escena, la Gertrud es mira davant d'un mirall penjat al bell mig d'una paret totalment buida on només li fan companyia dues petites espelmes. Aquest mirall és un símbol del que la Gertrud creu que significa per als homes, perquè un mirall només mostra un físic; ni sentiments ni ànima.

Per què la Gertrud menysprea tan clarament dos homes bons, dignes i cultes i que, a la seva manera, l'estimen, i estava disposada a marxar amb l'Erland? La Gertrud idealitza l'amor, la passió, espera trobar algú que li doni els seus ulls, temps i afecte a jornada completa, cosa aparentment impossible. Per això se sent morta per dins, de la mateixa manera que la resta de personatges que deambulen com si fossin fantasmes.

Els personatges quasi bé mai es miren als ulls, i segur que tots hem escoltat allò que els ulls són el mirall de l'ànima. Com diu Jesús a Mateu 6:22: «La llum del cos són els ulls.»

GERTRUD

Basada en l'obra de teatre de Hjalmar Soderberg
DIRECTOR: Carl Theodor Dreyer
INTÈRPRETS: Nina Pens Rode, Bendt Rothe, Ebbe Rode, Baard Owe, Anna Malberg, entre altres
Drama romàntic
Dinamarca
116 minuts

AMB BON HUMOR

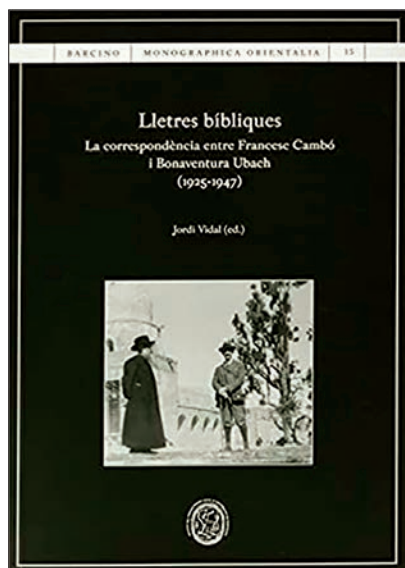


CRÍTICA LITERÀRIA

ROSA M. BOIXAREU VILAPLANA
Biblista



Una amistat entorn de la Bíblia



JORDI VIDAL (Ed.)

Lletres bíbliques
La correspondència entre Francesc Cambó i Bonaventura Ubach (1925-1947)
Barcino. Monographica Orientalia, vol. 15, Universitat de Barcelona eds, 2021, 134 pàg.

«...l'estreta amistat que mútuament ens unia... en una idèntica efusió d'entusiasme pels estudis bíblics i l'amor a les sagrades terres de Palestina», B. Ubach.

Es tracta de la publicació de part de la correspondència entre un polític i mecenes, Francesc Cambó, i un monjo i biblista, Bonaventura Ubach, en el període de temps del 1925 i 1947. En elles es reflecteix l'amistat entre ambdós personatges que sorgeix al voltant d'uns interessos comuns: els viatges a Palestina, el projecte de la traducció dels textos bíblics al català i el no menys ambiciós intent d'una Escola Catalana d'Arqueologia Oriental (ECAO) amb seu a Atenes que no es va consolidar. També alguns comentaris sobre la situació política de la seva actualitat, un patent antisemitisme que resulta desagradable de llegir, i altres temes més personals. A partir del 1942, amb Cambó a l'exili, les cartes prenen un gir més emotiu amb un to nostàlgic, «...a la nostra edat, ben volgut amic, les majors satisfaccions les hem de buscar esgrintant els nostres records» diu Cambó. Ubach està en un moment vital diferent i el to de les cartes així ho reflecteix.

Entre 1915 i 1929 es van endegar a Catalunya quatre projectes de traducció de la Bíblia al català. El primer anava a càrrec de mossèn Frederic Clascar, el segon, dirigit per mossèn Eudald Serra anava dirigit, sobretot, a la traducció del Nou Testament; el de la Fundació Bíblica Catalana i el de la Bíblia de Montserrat foren en els que estaven implicats Cambó i Ubach. Tal itinerari s'explica amb més detall en un dels capítols del llibre. La fallida del projecte de l'ECAO es deu a diversos factors: situació política, finançament, manca d'aptituds de qui es va posar al front del projecte, etc.

Les pàgines que fan de pòrtic a l'Epistolari ens situen en el context d'ambdós personatges afavorint la seva lectura, tenint en compte que sobretot es publiquen les cartes de Cambó (46 de Cambó, 14 d'Ubach) ja que durant la guerra civil l'arxiu de Cambó va ser destruït. Algunes fotografies dels dos personatges per terres de Palestina i un índex onomàstic on s'hi troben personatges del món bíblic com el pare Lagrange, Frederic Raurell i Pius-Ramon Tragan, entre altres.

RAUXA

Els cristians i la vacuna (i II)

S'ha arribat a dir que les vacunes són innecessàries perquè la pandèmia farà igualment el seu curs natural i s'anirà afeblint per ella mateixa. Aquesta afirmació es basa en la premissa errònia que la natura, com si fos un ésser humà, posseeix el sentit intern del bé i del mal. Però per experiència sabem que el medi natural es regeix per la llei implacable del més fort, que el lleó no pot fer sinó empaitar l'anyell fins a devorar-lo. La natura desconeix la misericòrdia. En el cas que ens ocupa, deixar que el Covid segueixi la dinàmica que li és pròpia significaria permetre que morissin milions de persones. I aquestes víctimes serien sobretot les persones més febles: malalts i gent gran. Deixar morir els més necessitats, quan es té la possibilitat d'evitar-ho, és un atac frontal al deure fonamental de l'amor als germans.

Però el punt central en la qüestió de les vacunes és la confiança. Es pot arribar a comprendre el recel que, per mèrits propis, desperten els responsables polítics, però no podem oblidar que la fe cristiana és incompatible amb la suspicàcia i la malfiança. El cristià ha de ser capaç de mantenir un criteri propi, fins i tot un esperit crític, i alhora confiar en les autoritats polítiques, mèdiques i, no cal dir-ho, eclesiàstiques. No es pot viure creient que sempre t'estan enganyant, que tot és mentida. L'home pot fer el mal, però també és capaç de ser fidel a la veritat, i per a això ha estat creat. El cristià té la llibertat de vacunar-se o no; ara bé, la decisió que prengui, per ser lliure de debò, no es pot basar mai en la desconfiança.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Barcelona

EVANGELI

El **dijous 16 de setembre**, a les 19.00, presentació del llibre *De Lluc a Teòfil. Cicle C dels evangelis dominicals* de Josep Rius-Camps a càrrec de Joan Ferrer. Hi inter-venen: Jenny Read-Heimerdinger, Josep Rius-Camps i Armand Puig a l'aula magna del Seminari de Barcelona (c/ Diputació, 231).

CRISTIANISME I JUSTÍCIA

El **dijous 16 de setembre**, a les 19.00, grup de lectura sobre *Es-crits de la guerra*, de Simone Weil, amb Pau Matheu. Inscripcions: gruplectura@fespinal.com.

JOVES

El **dissabte 18 de setembre**, a les 9.30, *Creats per a la missió*, formació per a catequistes joves de 17 a 30 anys al col·legi Sant Miquel de Barcelona (<https://delejobecn.wordpress.com>).

VI NIT DE LES RELIGIONS

El **dissabte 18 de setembre**, al monestir de Sant Pere de les Puel·les (c/ Anglès, 55 - Barcelona), a les 19.30, vespres; a les 20.00, dansa contemplativa.

Girona

DOLORS

El **dimecres 15 de setembre**, a les 20.00, festa de la Mare de Déu dels Dolors a l'església dels Dolors de Girona (Pujada de la Mercè).

GIRONA MONÀSTICA

El **dissabte 18 de setembre**, a les 11.00, visita guiada a Sant Pere de Galligants i Sant Daniel. Reserves: tel. 972 202 632.

BARROC

El **dissabte 18 de setembre**, de 9.00 a 12.00, visita guiada al retau-
le barroc de Santa Maria d'Arenys de Mar.

Lleida

CATALONIA SACRA

El **dissabte 18 de setembre**, a les 10.00, itinerari guiat per l'església paleocristiana de Bovalar i el monestir d'Aviganya a càrrec de Joan Ramon González. Més informació: reserves@cataloniasacra.cat.

Sant Feliu de Llobregat

SANT CRIST DE L'AGONIA

El **dissabte 18 de setembre**, a les 18.00, el bisbe Agustí Cortés presideix l'Eucaristia de la celebració del 20è aniversari de la Germandat del Sant Crist de l'Agonia a la parròquia de Sant Josep de Sant Boi de Llobregat.

Tarragona

NIT MUSICAL

El **dissabte 18 de setembre**, a les 21.30, concert *Josquin & Sax* a càrrec d'Ensemble o Vos Omnes & Gerard Marsal al santuari de Sant Magí de la Brufaganya (Pontils). Reserves: <https://brufaganya.cat/home>.

Terrassa

MONESTIR DE SANT CUGAT

El **diumenge 19 de setembre**, a les 12.00, visita guiada pel claustre del monestir *Coneix les històries que amaguen els capitells* (tel. 936 759 952).

Vic

CATALONIA SACRA

El **divendres 17 de setembre**, a les 22.00, visita guiada a les pintures murals de Sert a la catedral de Vic a càrrec de Sergi Fuentes. Més informació: reserves@cataloniasacra.cat

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè tots prenem decisions valentes a favor d'un estil de vida sobri i ecosostenible

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català



El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

[f /catalunyacristiana](https://www.facebook.com/catalunyacristiana)

[@catcrist](https://twitter.com/catcrist)

[i catalunya_cristiana](https://www.instagram.com/catalunya_cristiana)

Director: Mn. Miquel Ramón Fuentes

Redactors: *Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire*
Lingüista: *Montserrat Pibernat*

Col·laboradors d'aquesta setmana: *Josep Miquel Bausset, Pilarín Bayés, Rosa Maria Boixareu, Joan Boronat, Esther Borrego, Dolors Bramon, Agustí Codinach, Carme Escalles, Quique Fernández, Antonio Gil, Jaume González Padrós, Joan Guiteras, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Mar Pérez, Joan Pallarès-Personat, Quique, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Josep Rovira Claveras, Lluís Serra, Valentí Serra, Sebastià Taltavull, Mariona Téllez, P-J Ynaraja*

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat
(Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat
(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat
(Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: *Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura*

Administració: *Isabel Giral (comptabilitat), Macià Grau (subscripcions)*

Autoedició i compaginació: *Carlos Aguado*

Impressió: *Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.*
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272
SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Els actes anunciats a l'agenda poden patir canvis amb motiu de la pandèmia

CARME MUNTÉ MARGALEF

Georgina Belles és un professor d'anglès del Masnou, estudiant de Llengua i Literatura Catalanes a la UOC, que en un moment donat decideix irrompre a les xarxes socials per omplir el que considera un buit important. El seu és un perfil contracultural, si entenem com a tal el fet de defensar i parlar de tradicions, de catolicisme i d'un feminisme que trenca amb la visió predominant. La podeu seguir a Twitter, Instagram i Youtube.

Ets contracultural pel fet de parlar dels valors i les virtuts del matrimoni, de la maternitat, de la feminitat?

Si entenem com a contracultura la resposta que s'enfronta a l'ordre social establert i la cultura dominant o hegemònica, sí, soc una dona occidental contracultural. A la dècada dels anys cinquanta, aquesta dona era la que prioritzava la carrera professional i imitava l'home. Avui dia, la dona occidental contracultural és aquella que defensa la família i abraça la seva feminitat, allò que la fa única i diferent de l'home.

Com combatre la xacra de la violència contra les dones?

Sempre he pensat que el masclista no és aquell home que es creu superior a les dones, sinó aquell que se sap inferior i ha d'exercir violència contra elles. És per aquest motiu que atacar la masculinitat és un error que pagarem car, ja que precisament el que fa falta són més homes que estimin, cuidin i protegeixin les dones. Hi ha una qüestió que és evident: els monstres no haurien de deixar-se lliures, car la seguretat hauria de ser una prioritat i la reincidència és un fet molt habitual, com estem veient massa sovint últimament (qüestió que els governants ignoren completament).

Comences els teus vídeos amb un «Déu vos guard». Quina és la importància del cristianisme-catolicisme en la configuració de la nostra cultura i societat?

L'home i la dona europeus no s'entenen sense el cristianisme, i nosaltres en concret (els mediterranis), sense el catolicisme. Avui

Georgina Belles, creadora de continguts a les xarxes socials



«La dona occidental contracultural és la que defensa la família i abraça la feminitat»

dia existeix una espècie de pandèmia progressista que ataca totes les nostres arrels i tradicions, tots aquells elements que ens han convertit en una de les civilitzacions del món més avançades en matèria de drets i llibertats. Et repeteixen constantment que t'has de sentir orgullós de la teva cultura, sempre que no siguis europeu i cristià, clar. Fa gràcia que les persones més antisistema de l'actualitat siguin els ancians, que és precisament allò que vull mostrar al meu documental Lo Saber dels Majors de Valljunquera, que veu la llum el 8 de setembre al meu canal de YouTube.

Quins són els valors, les virtuts, que el catolicisme ha de comunicar sense por en el moment actual? Com presentar de forma atractiva el missatge?

Ens trobem en un moment extremadament tràgic, i penso que ara

més que mai cal simplement dir les veritats a la cara. Hem de dir-les amb educació i amabilitat, però sense por i amb la voluntat de fer el bé. Si bé és cert que el nostre testimoni és crucial, les xarxes socials són un punt clau i hem de començar a utilitzar-les amb astúcia i consistència: cal fer soroll.

Quina és el feedback d'amor-odi que reps a les xarxes socials?

Generalment la resposta que rebo és excel·lent, em fa la sensació que vaig arribar per ocupar un espai a les xarxes que estava orfe, i rebo molts missatges donant-me ànims i suport. Evidentment tinc un grupet de haters, generalment dones del que anomeno «la secta lila», que sempre recorren a l'atac personal. Sembla que a aquelles que no paren d'omplir-se la boca amb els drets i llibertats de la dona, els molesta que no totes les dones pensin i actuïn com elles.

RàdioEstel

espai de trobada, participació i diàleg

Freqüències



Freqüències



106.6 FM

Comarques de Barcelona: Barcelonès, Vallès Oriental, Vallès Occidental, Baix Llobregat, Anoia, Alt Penedès, Selva i Maresme

93.7 FM

Catalunya central: Bages, Osona, Solsonès, Berguedà, Segarra, Anoia, Conca de Barberà, Alt Camp i Vallès Occidental

100.6 FM

Comarques de Tarragona: Alt Camp, Conca de Barberà, Alt Penedès, Baix Penedès, Tarragonès, Garrigues, Priorat, Ribera d'Ebre i Garraf

103.4 FM

Comarques de Girona: Alt Empordà, Pla de l'Estany, Garrotxa, Gironès, Baix Empordà, Osona i Selva

90.1 FM

Tortosa: Baix Camp, Priorat, Ribera d'Ebre, Baix Ebre i Montsià

96.8 FM

El Garraf: Garraf i Baix Penedès

98.4 FM

Vic: Osona

91.5 FM

Lleida

104.4 FM

La Cerdanya

105.0 FM

La Seu d'Urgell - Terres de Ponent: Urgell, Pla d'Urgell, Alt Urgell, Noguera i Segarra

106.0 FM

Era Val d'Aran

107.5 FM

Principat d'Andorra

actualitat,
Església

esports

Cultura

Solidaritat

on line

Radioestel.cat
a la carta



Barcelona, 106.6 / Tarragona, 100.6 / Girona, 103.4 / Lleida, 91.5 / Catalunya Central, 93.7 / Tortosa, 90.1 / Vic, 98.4 / El Garraf, 96.8 / La Cerdanya, 104.4 / La Seu d'Urgell, 105.0 / Bossost, 106.0 / Andorra, 107.5

Available on the
App Store

Android app on
Google play